

داستان‌گذار: ژول فرن

سفر به ماه

بِنَامِ خَدَا

۹۹۸

سفر پاہ

اُثر : ژول ورن
ترجمہ : خروشایتہ

PQ
۲۵۰۷
۱۹۴۶:
۱۳۹۹
چاپ ۹

در دفتر کش کتابخانه ملی
شماره ۱۸۴۸۴
ثبت کردید

از اصطلاحات سینمایی

- * نام کتاب : سفر به ما
- * اثر : ژول ورن
- * ترجمه : خسرو شایسته
- * نقاشی روی جلد : صادق صندوقی
- * حروفچینی : موسسه مشیری
- * فیلم متن : لادن
- * فیلم روی جلد : شیوه
- * چاپ : منفرد
- * ناشر : سپیده
- * نوبت چاپ : ششم
- * تیراز : ۲۰۰۰۰
- * تاریخ انتشار : ۱۳۷۰

این کتاب ترجمه‌ای است از متن:

FROM EARTH
TO MOON
JULES VERNE

Simplified by Michael West

ت اصی رفعه تمعن و فو

صلسا و لشل

۷

و زیب و خوب و زیب

۷۱

تکانیا و راهیان لیریان

۷۲

خوب

۷۳

تسداش و عیال اصی ای بونه

۷۴

کیلیل و بوده نتسلیل

۷۵

و زیب و خوبه بونه

۷۶

چول

۷۷

عیان به دنیا ای شیوه

۷۸

و زیب و خوبه بونه

۷۹

زندگانی رستم را داشته باشد

HTLAK MONT
TOOM OT
BURNI RUM

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۷	باشگاه اسلحه
۱۲	طرح پرزیدنت «باربیکن»
۱۷	کاپیتان نیکول و اشکالات
۲۱	پوکه
۲۵	توب را کجا باید کار گذاشت؟
۴۲	ساختن توب غول پیکر
۴۸	توب خنک می شود
۵۱	تلگرام
۵۴	«میشل آردن» می آید
۶۲	من هم می روم

۶۹	ساختمان پوکه
۷۴	درون پوکه
۷۷	پوکه را داخل توب می‌گذارند
۷۹	توب شلیک می‌شود
۸۲	گشیده
۸۵	داخل پوکه چه می‌گذرد؟
۸۸	بعد از شلیک توب
۹۷	دوم دسامبر
۹۹	سوم دسامبر
۱۰۴	کور فضایی
۱۱۵	نیمه شب پنجم دسامبر
۱۲۴	شمال ماه
۱۲۹	جنوب ماه
۱۳۲	خسوف
۱۳۵	سقوط بزرگ
۱۳۹	آنها بر می‌گردند
۱۴۲	آنها بر کشته‌اند
۱۴۵	عملیات نجات
۱۵۰	جلسه اعضاي باشگاه اسلحه

کوتاه درباره نویسنده

«ژول ورن» نویسنده اندیشمند و آینده نگر فرانسوی در سال ۱۸۲۸ در شهر «نانت» به دنیا آمد و در مارس ۱۹۰۵ چشم از جهان فروبست.

او نویسنده‌ی پرکار و تلاشگری بود که هیجگاه از نوشتن احساس خستگی نمی‌کرد. زول ورن در طی سالهای فعالیت خود در زمینه نویسنده‌ی، بیش از هشتاد رمان بزرگ و کوچک به رشته‌ی تحریر درآورد که در نوع خود بسیار بدیع و جالب توجه است.

مشخص ترین نکته در آثار این نویسنده‌ی نامدار، تحول عظیمی بود که در کار پیوید دادن علم با ادبیات به وجود آورد. فرضیه‌های علمی زول ورن گرچه بر تخیل و پندار نویسنده استوار بود، معهداً طرح مسائل علمی در متن رمانها و قدرت شگرف وی در ارائه خیال پردازانه آنها، موجب ابداع و اختراع ماشین‌ها و وسائلی شد که امروزه، رویاهای او را تحقق بخشیده است. عده‌ای آثار بر جسته‌ی این نویسنده‌ی نامدار فرانسوی عبارتند از: جنگلهای تاریک آمازون، تونل زیردریایی، سفر به ماه، بیست هزار فرسنگ زیر دریا، ناخدای پانزده ساله، کشتی شکستگان، شکار شهاب، دور دنیا در هشتاد روز، جزیره‌ی اسرارآمیز، پایان دنیا، سیاره سرگردان و میشل استروگف.

باشگاه اسلحه

در شهر بالتیمور آمریکا، ساختمان بزرگی هست که به آن، تالار اسلحه می‌گویند. به این ساختمان فقط کسانی که کارشان ساختن اسلحه است و یا دانشمندانی که طرح آن را میریزند، راه دارند. این اشخاص، یعنی سازندگان و طراحان اسلحه، "باشگاه اسلحه" را پایه‌گذاری کرده‌اند. جلسات اعضاً این کلوب بطور معمول در تالار اسلحه، به نشانی، ایالات متحده آمریکا - بالتیمور خیابان ۹۹ شماره ۲۶۳، برگزار می‌شود.

آن شب، پس از مدت‌ها در این تالار جلسه‌ای برگزار می‌شد. در این جلسه سه‌نفر از اعضاء طراز اول باشگاه حضور داشتند. اما فضای جلسه مثل همیشه نبود. از تحرک و جنبشی که سابقاً "در این جلسات به‌چشم می‌خورد، اکنون خبری نبود. شرکت‌کنندگان همگی افسرده و ساکت بودند و دلیل آنهم روش بود، مدت‌ها بود که جنگ بدپایان

رسیده بود و دیگر اسلحه‌ای ساخته نمی‌شد . و دیگر کسی طرح تازه‌ای برای ساختن یک اسلحه جدید نمی‌داد .

آن سه‌مرد ، ساکت و غمزده روی صندلی‌هایشان نشسته بودند . گوئی هیچ‌کدامشان حرفی برای زدن ندارند . گهگاه هریک از آنها ، زیرچشمی ، نگاهی به دیگران می‌انداخت . بدنه نظر می‌رسید هر کدام منتظر است تا دیگری سر صحبت را باز کند . سرانجام یکی از آنها طلسه سکوت را شکست . او تام هانتر^۱ بود ، یکی از طراحان اسلحه ، که در گذشته آوازه‌اش ، زبانزد خاص و عام بود . و حالا تنها چیزی که برایش مانده بود ، حسرت آن روزها بود و بس . هانتر با لحنی افسرده گفت : "چه زندگی دردناکی . دیگر کاری نمانده . دیگر به اسلحه احتیاجی نیست و شاید تا ابد هم کسی به آن احتیاج پیدا نکند . کارمان تمام است " . بیلزبی^۲ ، یکی دیگر از آن سه‌تن که احساساتی‌تر و جوان‌سال‌تر از دیگران بود و یک دستش را موقع آزمایش یکی از ساخته‌های خود از دست داده بود ، با دستی که هنوز برایش مانده بود ، به تصاویری که از چند سلاح مدرن گذشته ، بدیوار مانده بود ، اشاره کرد و با لبخند تلخی گفت :

"یادگارهای خوش گذشته . زمانی ، دولتمردان بزرگ پشت در این تالار صف می‌کشیدند . سربازان برجسته پیش پای ما زانو می‌زدند و التماس می‌کردند که : اسلحه بدھید ! اسلحه بدھید ! به ما سلاح‌های بیشتر بدھید ، سلاح‌های بهتر بدھید . حالا دولتمردان

به تجارت پرداخته‌اند، حالا فقط به فکر ماشین‌های بهتر و بیشترند، و سربازها بدنبال هر کاری که بتوانند با آن شکم خود را سیر کنند می‌گردند."

نفر سوم جی. تی. ماستون ^۳ میان حرفش دوید و گفت: "امروز صبح داشتم به طرح یک سلاح جدید و فوق العاده شگفت‌انگیز فکر می‌کردم. سلاحی که تابحال هیچکس حتی تصورش را هم نکرده است. اما فایده‌اش چیست؟ هیچ! هیچکس طالب آن نیست."

جی. تی. ماستون یکی از معروف‌ترین طراحان و دانشمندان اسلحه در سراسر جهان بود و در بین تمام آنها که بنوعی با جنگ و اسلحه سروکار داشتند کمتر کسی پیدا می‌شد که دست‌کم یکبار سروکارش با او نیفتاده باشد. او مردی بود بلندقد و تنومند که دونفر دیگر در کنار او به دو نوجوان خردسال می‌مانستند. او چشم‌انش را بست و به صندلی اش تکیه داد و با صدائی گرفته دوباره تکرار کرد:

"هیچکس دیگر طالب سلاح جدید من نیست" تام هانتر با لبخند تلخی گفت: "من که خیال دارم به گاوداری بپردازم. و همانطور که مشغول دوشیدن گاوها هستم، رویاها‌یم را درباره سلاح‌های جدید مرور کنم."

بیلزبی گفت: "من چه کنم؟ من که با یک دست، کشاورزی هم نمیتوانم بکنم، از تجارت هم چیزی نمیدانم. ناچار باید معلم مدرسه بشوم. در مدرسه میتوانم برای بچهها از اسلحه حرف بزنم و در عین حال خوششان میآید و فکر میکنم درس ریاضیات را در کنار حرف اسلحه بهتر یاد بگیرند."

جی. تی. ماستون گفت:

"اما من. من به طراحی سلاح‌های تازه ادامه میدهم. ولو اینکه هیچکس تا ابد آنها را نسازد. چون من نه از گاو خوشم می‌آید و نه تدریس را دوست دارم. و هیچ کار دیگری را هم دوست ندارم جز اسلحه. فقط اسلحه."

دوباره سکوت اطاق را پر کرده و سه مرد ساكت و آرام به صندلی‌های خود نکیه دادند و با نگاه خیره به آتشی که در بخاری می‌سوخت؛ چشم دوختند.

در این لحظه در اطاق باز شد و پیشخدمت بدرون آمد. در دستش سه نامه بود. پیشخدمت در سکوت هر یک از نامه‌ها را به یکی از آن سه نفر داد، یکی برای تام هانتر، یکی برای بیلزبی و دیگری برای ماستون.

آن سه مرد همانطور که به صندلی‌ها نکیه داده بودند در سکوت نامه‌ها را باز نموده و شروع به خواندن کردند. مضمون تمام نامه‌ها یکی بود:

در روز اول اکتبر جلسه‌ای با حضور اعضاء باشگاه اسلحه برگزار خواهد شد. من در این جلسه حرف مهمی دارم که گفتنش ضروریست. امیدوارم تمام اعضاء در این جلسه حضور داشته باشند.

با تشکر. ایمپی باربیکن^۴

هفدهم سپتامبر.

رئیس جمهور

(۲)

طرح پر زیدن تبار بیکن

روز اول اکتبر فرارسید . نزدیک غروب هجوم انبوه جمعیت ، سکوت و آرامش خیابان ۹۹ را بهم ریخت . جمعیت هیجان زده ، اما بیخبر از همه‌جا به سمت درهای تالار اسلحه هجوم می‌بردند . تعداد شرکت‌کنندگان آنقدر زیاد بود که تالار بزرگ اسلحه گنجایش همه آنها را نداشت . درنتیجه فقط آنها که زودتر خود را رسانده بودند توانستند به درون تالار راه پیدا کنند . بقیه یا پشت درهای بسته گوش ایستاده بودند و یا از پشت پنجره درون را تماشا می‌کردند . تالار منظره شگفت‌انگیزی پیدا کرده بود . تالاری که مدت‌ها بود چنان شور و هیجانی بخود ندیده بود ، اکنون سرتاسر دیوارهایش از تصاویر گوناگون سلاحهای به‌شکل و اندازه‌های مختلف پر شده بود . چراگهای تالار را بروی ستاره‌هایی که از قرار دادن سلاحهای مختلف بر روی هم و بشکل ضربدر بوجود آمده بود ، ثابت کرده

بودند. همه صندلی‌ها را بشکل ارابه‌توب ساخته بودند و صندلی رئیس جمهور را که در انتهای سالن قزار داشت از بدنه‌ی توپی که در یکی از کشتی‌های جنگی در جنگ ترافالگار¹ بکار برده شده بود، ساخته بودند. سطح میز رئیس‌جمهور را از فولاد بدنه‌ی یکی از کشتی‌های معروف جنگی ساخته بودند. در سمت راست رئیس‌جمهور تخته‌سیاھی قرار داشت که کسانی که در آن جلسه صحبت میکردند بتوانند فرمولها و ارقام و اعداد خود را روی آن بنویسند.

یک دقیقه به ساعت هشت پر زیدنست باربیکن وارد سالن شد. او مردی بلند قامت و کشیده و حدودا "چهل ساله بود. چشمان آبی رنگ و بی‌حالت داشت. کم حرف میزد و در گفتارش سعی میکرد فقط کلمات لازم را بکار برد، نه یک کلمه بیشتر و نه یک کلمه کمتر.

باربیکن مرد خوبی بود. سابقاً از طریق تجارت پول بدست می‌آورد، اما در زمان جنگ، در دولت دفتری دائز کرد و به خرید و فروش اسلحه موردنیاز ارتش مشغول شد، او از یک نظر با سایر اعضای باشگاه تفاوت داشت. او کامل و سلامت بود. هردو دست و هردو پا و تمام انگشتانش سر جای خود بودند. تفاوت او در همین نکته بود که هیچ‌کدام از اعضای بدنش را از دست نداده بود.

درست راس ساعت هشت پر زیدنست باربیکن بیا خاست. با یک میله آهنی که در دست داشت بروی میز ضربه زد و بلا فاصله سکوت سراسر تالار را پر کرد. همه منتظر بودند ببینند برای چه در آن

جلسه شرکت کرده‌اند. رئیس جمهور آرام شروع به صحبت کرد و گفت: "با فرا رسیدن صلح، تلاش ما هم متوقف شده، و با توجه به اینکه حالا دیگر جنگی در کار نیست، ما باید شیوهٔ جدیدی از فعالیت برای خود جستجو کنیم. پیشرفت دانش توقف‌پذیر نیست. در چندماههٔ اخیر من روی طرح تازه‌ای کار کرده‌ام که معتقدم ممکن است ارزش توجه را داشته باشد. همه شما ماه را دیده‌اید. همانطور که میدانید، ماه کره‌ایست در آسمان که نزدیک به ۲۱۶۰ مایل قطر دارد."

در اینجا او تصویر ماه و زمین را روی تخته‌سیاه رسم کرد و قطر آنها را نیز در مقابل هر کدام نوشت و اینطور ادامه داد: "یک تیرانداز ماهر میتواند دایره‌ای به قطر پنج سانتیمتر را از فاصله صد یا حداقل سیصد متر هدف قرار دهد. بهترین توبه‌ای میتوانند دایره‌ای بدقترا شدت سانتیمتر را از فاصلهٔ یک مایل هدف قرار دهند. اما هدفی که من از آن حرف میزنم بیش از دوهزار مایل قطر دارد. و ما یعنی اعضای باشگاه اسلحه تصمیم داریم این هدف را بزنیم و بی‌تردد این کار را هم خواهیم کرد."

افراد حاضر با شنیدن این حرفها بر تعجب و سرگردانیشان افزوده شد و همه از هم سئوال می‌کردند که منظور رئیس جمهور چیست. پرزیدنت باربیکن که آثار حیرت را در چهره و نجوای حاضرین میدید گفت:

"میدانم که از خودتان چه سئوالی می‌کنید. بله. حدستان درست است، هدفی که من از آن حرف میزنم ماه است. همان کوی

درخشن و زیبائی که هر شب بالای سرتان می بینید . قصد ما هدف قرار دادن همین گوی روش است . حتماً "می خواهید بگوئید ماه فاصله زیادی با ما دارد . بله ، ماه از ما بسیار دور است . درواقع ماه در گردش خود بدور زمین فواصل مختلفی نسبت بهما پیدا می کند که بیشترین این فاصله 253000 مایل یا دقیق‌تر بگوییم ، 252210 مایل است و نزدیک‌ترین فاصله آن چیزی در حدود 221463 مایل تخمین زده می شود . " یکی از حضار در اینجا دست خود را بلند کرد و گفت :

"اما این فاصله بسیار زیادی است ! "

باربیکن که درواقع منتظر این سؤال بود گفت :

"بله . اگر قرار باشد گلوله ما تمام این فاصله را از میان هوا طی کند . در حقیقت فاصله بسیار بسیار زیادی است . اما همه شما می دانید که ما هرچه از زمین به سمت ماه دور می‌شویم غلظت هوا تدریجاً کمتر و کمتر می شود . تا جاییکه در فاصله دویست مایلی زمین دیگر هوای وجود ندارد . درنتیجه گلوله بقیه مسافت مذکور را در بی‌هوایی یا باصطلاح در خلا طی می‌کند . " همان شخص دوباره گفت :

"با وجود این هنوز هم فاصله زیادیست . شما کدام گلوله را سراغ دارید که بتواند حتی یک فاصله دویست مایلی را بی‌پاید . بعلاوه طی مسافتی که می‌گوئید در خلا حرکت می‌کند هم به‌حال مسئله کوچکی نیست . " باربیکن گفت :

"راجع به وسیله‌ای که بتواند گلوله مذکور را به فاصله دویست مایلی پرتاب کند بعداً" صحبت خواهیم کرد. واما درمورد باقیمانده مسافت باید عرض کنم مشکل ما را خود طبیعت حل میکند، چرا که تقریباً $\frac{5}{6}$ فاصله مذکور را - گلوله ما تحت تاثیر جاذبه ماه قرار گرفته و بطرف آن حرکت خواهد کرد. در حقیقت اگر بخواهم رقم نسبتاً دقیقی بدهم، باید بگویم که چیزی در حدود ۳۷۵۰۰ مایل از مسافت مذکور را، گلوله ما، بدون آنکه به نیروی نیاز داشته باشد، بسمت ماه سقوط خواهد کرد.

(۳)

کاپیتان نیکول و اشکالات

وقتی سخنان رئیس جمهور بدانجا رسید، تالار بزرگ و پر جمعیت اسلحه را سکوت سنگینی پر کرد. همه حاضرین ساكت بودند، تا حدی که میشد صدای بال مگسی را شنید. اما این سکوت چند لحظه‌ای بیشتر دوام نیاورد. از انتهای سال صدائی برخاست که برای رئیس جمهور صدای آشناei بود. و این صدای کاپیتان نیکول^۱، دشمن و رقیب قدیمی باربیکن بود. نیکول مردی بود ریزن نقش و سرخ چهره. او در زمان جنگ یکی از بزرگترین تولیدکنندگان فولاد بود و در تمام طول جنگ یک لحظه از رقابت با باربیکن غافل نشد. وقتی باربیکن سلاح جدیدی می‌ساخت که گلوله آن قادر بود از میان هر نوع فولادی بگذرد، نیکول بی‌درنگ دست‌بکار تولید فولادی میشد.

که بتواند در مقابل گلوله‌های سلاح جدید مقاومت کند اما درست در زمانی که جنگ بپایان میرسید باربیکن موفق به ساختن سلاح تازه‌ای شد که نیکول فرصت ساختن فولاد مناسب برای مقابله با آن را پیدا نکرد. و درنتیجه نیکول کینه و نفرتی را که از این بابت پیدا کرده بود هرگز فراموش نکرد. و حالا او فرصتی یافته بود تا به مبارزه با باربیکن بپردازد.

همه به سمت ته سالن برگشتند تا ببینند نخستین کسی که سکوت سنگین تالار را شکسته کیست. نیکول با قیافه‌ای حق بجانب گفت: "آقای رئیس جمهور، همه اینها که میگوئید ظاهرا" بسیار ساده و راحت به نظر میرسند. اما اگر کسی بادقت به حرفهای شما فکر کند آنوقت متوجه میشود که فقط زدن این حرفها ساده است و در عمل اشکالات زیادی ببار می‌ورد.

در درجه‌اول برای آنکه گلوله بتواند خود را از نیروی جاذبه زمین خلاص کند باید سرعت بسیار بسیار زیادی داشته باشد، باید بتواند دست‌کم با سرعت هفت مایل در ثانیه حرکت کند. حالا شما فکر میکنید ماده، محترقه‌ای که بتواند چنین سرعتی به گلوله شما بدهد، در دنیا پیدا می‌شود؟"

پچ و پچ و همیشه سالن را پر کرد. حرفهای کاپیتان نیکول همه را به فکر انداخته بود. به نظر میرسید طرح پرزیدنت باربیکن در همان قدم اول با مشکل لاینحلی مواجه شده است. باربیکن چند لحظه سکوت کرد تا همیشه فروبنشیند و بعد با صدائی آرام و متین گفت:

"بله، چنین ماده‌ای وجود دارد، و اسمش هم اتومیت است."

گرچه این پاسخ تردیدی را که حرفهای کاپیتان نیکول بوجود آورده بود برطرف کرد، اما خود کاپیتان نیکول حاضر نبود به‌این زودی از میدان در برود و دست از مبارزه بردارد. لذا همانطور که ایستاده بود رو به باربیکن کرد و گفت:

"بسیار خوب، شما می‌گوئید چنین ماده‌ای وجود دارد. بفرض که این‌طور باشد، اما خود اسلحه را چه می‌گوئید؟ آیا چنین اسلحه‌ای هم پیدا می‌شود؟ من که فکر نمی‌کنم در دنیا فولادی باشد که بتوان با آن چنین اسلحه‌ای ساخت. درواقع هیچ‌کدام از انواع فولادهای شناخته‌شده قادر به مقاومت در مقابل نیروی چنین انفجاری نیست. البته احتیاجی نیست من به آقای باربیکن ثابت کنم که اطلاعات من دربارهٔ انواع فولاد تا چه حد دقیق و کامل است. چون خود ایشان از این قضیه به خوبی اطلاع دارند. حالا منتظرم ببینم پاسخ ایشان به‌این مسئله چیست؟"

باربیکن باز هم با همان صدای ملایم و آهسته پاسخ داد:

"قرار نیست اسلحه‌ای که می‌گوییم از فولاد ساخته بشود. درحال حاضر فلزات زیادی هستند که بمراتب از فولاد قوی‌تر و مقاوم‌ترند. سلاح مورد نظر ما از همین فلزها ساخته خواهد شد. گلوله‌هایی که قوی‌ترین فولادهای شما را درهم شکست و از آنها عبور کرد هم از همین فلزات ساخته شده بود، آقای نیکول."

چهرهٔ نیکول از آنچه بود سرخ‌تر شد. در مقابل پاسخی که شنیده بود نمیدانست چه بگوید. درمانده و خجل همانجا ایستاده

بود و حتی قدرت نگاه کردن به صورت حاضرین را نداشت. درست در همین لحظه پیرمرد موقری با موی سفید در قسمت دیگری از سالن بپا خاست و شروع به صحبت کرد. او دکتر بلفاراست^۱ بود، یکی از معروفترین دانشمندانی که علاوه بر دانش وسیعی که در زمینه طرح و ساختن سلاح‌های مختلف داشت به علم ستاره‌شناسی نیز کاملاً مسلط بود. و باربیکن او را بخوبی می‌شناخت.

صدای دکتر بلفاراست چنان آهسته و ضعیف بود که حاضرین با وجود سکوتی که سالن را فراگرفته بود بسختی حرفاها یش را می‌شنیدند، او با همان صدای آهسته اما مطمئن پرسید:

"شما از کجا میدانید که گلوله مذکور به کره ماه خواهد رسید؟ ما میدانیم که کوچکترین شیئی که بتوان آن را از این فاصله حتی بکمک جدیدترین تلسکوپ‌ها دید، باید دست کم سه‌متر قطر داشته باشد."

باربیکن با همان خونسردی جواب داد:

"کمی بیش از دو متر و نیم، تصور می‌کنم و طرحی که برای ساختن گلوله، مورد نظر ریخته‌ام هم کمی بیش از این اندازه است. یعنی در حدود سه‌متر قطر گلوله خواهد بود."

دکتر بلفاراست گفت:

"متشرکم. اگر چنین گلوله‌ای بطرف ماه شلیک شود، آنوقت امکان این هست که ببینیم آیا به ماه میرسد یا نه. از طرفی می‌شود

از یک نور درخشنان بعنوان علامت برای دریافت خبر رسیدن گلوله بهماه استفاده کرد. البته من هنوز مطمئن نیستم که آیا می‌توان توپی بهاین بزرگی ساخت که بتواند گلوله‌ای به آن بزرگی را شلیک کند. درواقع مدت‌ها از آن زمان که . . .

اما دنباله حرفهای دکتر بلغاست را کسی نشنید، چرا که در همان لحظه نیکول دوباره بپا خاسته بود و بدون آنکه منتظر تمام شدن حرفهای دکتر بشود، شروع به صحبت کرد و گفت:

"ممکن است آقای رئیس جمهور بفرمایند، طول لوله توپی که قرار است چنین گلوله‌ای را شلیک کند چند متر خواهد بود؟ چون تا آنجا که بده عقل من میرسد طول لوله اسلحه باید چیزی در حدود بیست و پنج برابر قطر گلوله آن باشد. بنابراین من تصور می‌کنم طول لوله توپ شما باید نزدیک به هفتاد متر باشد."

ناگهان صدای فریادی در سالن پیچید. این صدای فریاد حیرت کسی بود که بیشتر عمر خود را به طراحی و ساختن سلاح‌های مختلف گذرانده بود. او ریچارد بیلزبی بود، همان کسی که چند روز پیش تصمیم گرفته بود معلم مدرسه بشود و حالا دوباره برق امید را می‌شد در چشمانش دید. با فریاد گفت:

"هفتاد متر؟ خنده‌دار است. این یک طرح شگفت‌انگیز است. واقعاً شگفت‌انگیز. ولی باید بدقت روی آن فکر بشود."

نیکول پرسید:

"بنظر شما هفتاد متر خیلی بلند است؟"

بیلزبی گفت:

"فکر میکم حتی باندازه کافی بلند نباشد. دوستمان آقای باربیکن می فرمایند ماده؛ محترقه‌ای در اختیار دارند که می‌تواند گلوله را به چنین فاصله؛ بلندی بفرستد. پس باید ماده‌ای باشد که گاز زیادی تولید کند. چون مختصر گازی که مواد محترقه، شناخته شده تولید می‌کنند بزودی نیروئی را که برای بیرون راندن گلوله از اسلحه لازم است، ازدست میدهند. پس ساختن یک اسلحه بلند بی‌فایده خواهد بود. و از طرفی میدانیم که گازی که مقدار زیادی ماده؛ محترقه، بسیار قوی تولید می‌کند برای آنکه بتواند روی گلوله عمل کند و آن را به جلو براند به زمان بیشتری نیاز دارد و همین‌طور هم بدائل‌های بسیار بلندتر از تمام سلاح‌هایی که تاکنون ساخته شده،".

در تمام این‌مدت نیکول سرپا ایستاده بود و منتظر فرصتی بود تا سؤال بعدی خود را مطرح کند. وقتی این فرصت را یافت هنگام حرف‌زدن حالت عجیبی در چشمها یش بود. با لحنی که بیشتر کنایه‌آمیز بود تا پرسش‌گرانه پرسید:

"ممکن است آقای باربیکن بفرمایند که بالاخره طول اسلحه مورد نظر ایشان چقدر باید باشد؟"

و باربیکن با همان لحن ملایم گفت:

"دقیقاً دویست و هفتاد متر."

نیکول که گوشی گزک موردنظرش را بدست آورده بود با فریاد تمسخر گفت:

"عجب! و حالا بفرمائید ببینیم شما میخواهید به چه وسیله‌ای

چنین هیولائی را جابجا کنید و به سمت بالا و پائین حرکت دهید
تا جهت آن را به سمت کره، ماه تنظیم بفرمائید؟"
در اینجا دانشمند پیری که در انتهای سالن نشسته بود بی‌آنکه
از جا بلند شود با لحن نکوهش‌گرانهای گفت:
"آقای عزیز، احتیاجی نیست حتماً آن را بسمت ماه نشانه‌گیری
کنیم."

باربیکن در طول تمام این صحبت‌ها، بدون آنکه کلمه‌ای بگوید،
آسوده و بی‌خيال نشسته بود و گوش میداد، از اینکه میدید مخاطبینش
بر سر طرح و نقشه پیشنهادی او گفتگو و حتی مشاجره می‌کنند
خوشحال بود. با خود فکر می‌کرد "هرچه این آقایان بیشتر حرف
بزنند، استیاقشان برای عمل کردن، ولو به منظور اثبات اشتباه
من، بیشتر خواهد شد. پس بگذار حرف بزنند."

و حالا نام هانتر بپا خاسته بود. همان نام هانتری که رکو د
بازار اسلحه و طرح‌های جدید باعث شده بود به فکر کشاورزی بیافتد.
او که در تمام این دوران کسادی بازار اسلحه، تنها کاری که می‌کرد
رفتن به دشت و صحراء و شکار پرنده‌گان بود و کم کم داشت علاقه خود
را به طراحی و ساختن سلاح‌های جدید از دست میداد، اکنون با فرا
رسیدن این فرصت چشم‌انش دوباره برق تازه‌ای گرفته بود. با استیاق
شروع به صحبت کرد و گفت:

"آقایان قرار نیست شما به یک پرنده در حال پرواز شلیک کنید
هدف شما جائیست که قرار است پرنده بینگام رسیدن گلوله در
آنجا باشد. بعبارت دیگر من تصور می‌کنم پرزیدنت باربیکن اسلحه

خود را به سمتی نشانه بروند که وقتی گلوله به آنجا می‌رسد ماه در همان نقطه قرار گرفته است . ”

این بار باربیکن سکوت خود را شکست و گفت :

”همین طور است . دقیقاً همین طور است . ”

در فاصله سکوت کوتاهی که بوجود آمد ، صدای آرام دکتر بلغاست دوباره شنیده شد که می‌گفت :

”درواقع اسلحه به سمت نقاطهای در آسمان نشانه خواهد رفت که ماه درست در همان نقطه خواهد بود و فاصله آنهم بدکمترین فاصله ممکن یعنی ۲۲۱۴۶۳ مایل خواهد رسید . ”

دوباره باربیکن با هیجان گفت :

”درست است . دقیقاً همین‌طور است . ”

یکی از حاضرین پرسید :

”گلوله این فاصله را ظرف چه مدت طی می‌کند؟ ”

و باربیکن جواب داد :

”من از دوستانم در دانشگاه شیکاگو خواهش کرد هام تا پاسخ دقیق این پرسش را پیدا کنند . البته اگر گلوله تمام این فاصله را با سرعت ثابت طی می‌کرد ، یعنی همان سرعتی که هنگام خروج از اسلحه داشت ، آنوقت پاسخ بهاین سؤال ، ساده بود . یعنی میتوانستیم همین حالا با اطمینان بگوئیم که گلوله این مسافت را ظرف نه ساعت طی می‌کرد . اما قضیه بهاین سادگی‌ها نیست ، چرا که گلوله هرچه از زمین دورتر و بهمراه نزدیک‌تر شود سرعتش کندتر خواهد شد و دوباره در نزدیکی‌های ماه بتدریج بر سرعتش افزوده خواهد شد تا

زمانی که روی سطح ماه سقوط کند . باین ترتیب من حدس میزنم که گلوله ما این مسافت را در مدت تقریبی ۹۷ ساعت و یکربع ساعت طی خواهد کرد . اما هنوز بهاین ارقام اطمینان ندارم و احتمال میدهم که محاسبات من درست نباشند و همانطور که گفتم بهتر اینست که منتظر پاسخ همکارانمان در دانشگاه شیکاگو بهاین سؤال باشیم . ”

دکتر بلفاست باعجله قلم و کاغذی از جیب خود بیرون آورد و شروع بهنوشتن ارقام و اندازه‌ها کرد تا ببیند رقمی که باربیکن داده است درست است یا غلط .

تام هانتر از فرصت استفاده کرد و پرسید :

”پس بهاین ترتیب شما گلوله‌تان را به سمت نقطه‌ای که ماه با فاصله زمانی ۹۷ ساعت و یکربع ساعت به آنجا خواهد رسید ، نشانه خواهید رفت . ”

باربیکن گفت :

”درست است . البته نه بهاین دقت ، چون همانطور که گفتم درمورد زمان رسیدن گلوله به نقطه مذکور مطمئن نیستم . اما گمان میکنم چیزی در همین حدود خواهد بود . ”

و دوباره نگاهی به دکتر بلفاست که هنوز باعجله مشغول محاسبه روی تکه‌ای کاغذ بود انداخت .

برای چند لحظه تالار اسلحه در سکوت فرو رفت . اما دوباره صدای وزوزی که بی‌شباهت به صدای پرواز زنبورها نبود تالار را پر کرد . همه افراد حاضر در سالن به پج و پج و گفنگو با هم مشغول

شدند، عده‌ای سئوال میکردند و عده‌ای دیگر پاسخ میدادند و برخی از حاضرین نیز فقط زمزمه اعتراض و مخالفت سرداده بودند. درمیان این دسته حتی کسانی بودند که طرح مذبور را یک روایی کودکانه و حتی ابله‌انه میدانستند و معتقد بودند چنین نقشه و آرزوئی هرگز صورت تحقق بخود نخواهد گرفت. و همه، این حرفها را ناشی از توهمات و تخیلات بی اساس باربیکن میدانستند. تا اینکه دوباره کاپیتان نیکول بپا خاست. باربیکن متوجه او شد و فریاد زد:

”ساقت.“

همه حاضرین یکباره سکوت کردند. نیکول با همان جدیت و سماجتی که برای مغلوب کردن باربیکن داشت اینطور شروع به صحبت کرد:

”فرض میکنیم که نیازی به حرکت دادن اسلحه مورد نظر شما نباشد. فرض میکنیم بتوانید اسلحه را در حالیکه بطرف نقطه‌ای از آسمان که قرار است بعد از ۹۷ ساعت و یکربع ساعت به آنجا برسد، نشانه رفته‌اید، ثابت کنید. شما، آقای باربیکن آیا فکرش را کرده‌اید که برای یک میله دراز که بقول شما ۲۷۵ متر طول داشته باشد و فقط یکسر آن روی زمین قرار گرفته و ثابت شده باشد چه اتفاقی خواهد افتاد؟ آیا فکر میکنید که چنین میله با دقیق‌تر بگوییم، چنین لوله بلندی میتواند بطور مستقیم در هوا بماند؟ من که با اطمینان میگوییم چنین چیزی ممکن نیست. لوله اسلحه‌تان را هرچه محکم‌تر که دلتان میخواهد بسازید. اما باز هم فایده‌ای نخواهد داشت. چرا که نیروی

جادبه زمین سرآزاد لوله را به سمت پائین خواهد کشید . و در نتیجه انحنای در لوله بوجود خواهد آمد . حالا یا یک سانتیمتر و یا صد سانتیمتر بهرحال خمیدگی ایجاد خواهد شد . و اگر بخواهید لوله را محکم تر بسازید ، سنگینی آن بیشتر خواهد شد . و هرچه سنگین تر باشد ، خمیدگی بیشتر خواهد بود . البته ممکن است دوستان دانشمند آقای باربیکن در دانشگاه شیکاگو فکر این مسئله را هم کرده و مشغول محاسبه در باره آن باشند . بهرحال ممکن است آقای باربیکن بفرمایند چطور میخواهند کره ماه را بوسیله گلولهای که از دهانه یک توب با لوله خمیده خارج میشود ، نشانه بگیرند ؟ "

در اینجا دوباره دکتر بلغاست تکه کاغذی از جیب بیرون آورد و به ترسیم خطوط و نوشتن ارقامی بر روی آن مشغول شد . برخی حاضرین از شنیدن حرفهای کاپیتان نیکول بشدت به خنده افتادند و برخی دیگر فریاد خشم سردادند . باربیکن کوشید با کوبیدن میله آهنی بر روی میز دوباره سکوت را برقرار کند ، اما کسی توجه نمیکرد . تا اینکه بعد از چند دقیقه دوباره جلسه ساکت شد و حاضرین صدای ضعیف و آرام دکتر بلغاست را شنیدند که میگفت :

"اگر لوله اسلحه فقط یک اینچ انحنا پیدا کند آنوقت گلوله چندین مایل از هدف اصلی خود منحرف خواهد شد . اگر آقایان اجازه بدهند و صبر داشته باشند بهشما خواهم گفت که دقیقاً این انحراف چند مایل خواهد بود ."

کاپیتان نیکول که حالا لبخند رضایتی روی لبها یش نقش بسته بود از فرصت دوباره استفاده کرد و گفت :

"من شک ندارم که آقای دکتر بلفاست درست میگویند. و بنا براین جناب رئیس جمهور میخواهند با صرف صدها هزار دلار، گلوله را به سمت نقطه‌ای در آسمان پرتاب کنند که چندین مایل دورتر از هدف اصلی ایشان یعنی ماه خواهد بود!"

باربیکن گفت:

"چرا آقای نیکول تصور میکنند که اسلحه مورد نظر ما هم مثل سایر توپ‌های ارتش یا توپ‌هایی که روی کشتی‌های جنگی کار گذاشته میشوند فقط در قسمت انتهائی و وسط لوله حالت ثابت و متصل به زمین خواهند داشت؟"

نیکول با همان لحن تمسخرآمیز گفت:

"شاید شما خیال دارید دیواری به بلندی ۲۷۰ متر بسازید و لوله توپتان را به آن تکیه بدهید! چون به هیچ طریقی ممکن نیست لوله توپ شما مستقیم به سمت ماه نشانه‌گیری شود، مگر اینکه مثلاً دیواری . . ."

باربیکن که کم کم حوصله‌اش از طعندها و تمسخرهای نیکول سر رفته بود گفت:

"البته من از تلاشی که آقای نیکول برای پیشبرد این طرح میکنند بسیار سپاسگزارم، ولی باید به عرضستان برسانم که من خیال ساختن دیواری به آن بلندی را ندارم. بلکه خیال دارم روی زمین گودالی حفر کنم و توپ را در گودال بسازم. به این ترتیب نیروی مقاومت زمین به توپ استحکام مورد نیاز را خواهد بخشید و باعث خواهد شد که لوله توپ انحنای مورد نظر شما را پیدا نکند و در

نتیجه خواهیم توانست آن را بطور مستقیم بطرف ماه نشانه روی کنیم . کاملاً "مستقیم . حالا متوجه شدید ؟" در اینجا یکباره زمزمه تعجب حاضرین از طرح باربیکن ، فضا را پر کرد . نشانه های حیرت و تحسین در چهره اکثر حاضرین بوضوح دیده می شد . تا اینکه سرانجام بپا خاستن جی . تی . ماستون دوباره سکوت را برقرار کرد . او آرام و با وقار از میان حاضرین گذشت و بطرف جلو سالن رفت و با ممتازت رو به آنها کرد و گفت :

"آقایان . همگی ما از اینکه جنگ بپایان رسیده خوشحالیم . اما در عین حال اکثر ما از تصور پایان گرفتن رشته مطالعاتمان در زمینه این علم با ارزش ، احساس تاسف می کنیم . و حالا آقای باربیکن با مطرح کردن نقشه های خود انگیزه تازه ای به ما بخشیده اند ، انگیزه ای که دوباره ما را با امیدی تازه بسراج کتابها و جزو هایمان می فرستد . اما در عین حال این را هم میدانیم که هیچ انسانی حاضر نیست وقتی را فقط با خواندن مشتی کتاب و کاغذ پاره بگذراند ، فقط کودکان و افراد خرد سال و ناتوان قادرند خود را با رویاهای که ممکن است در آینده تحقق پیدا کنند ، سرگرم کنند . من ، دوستمان آقای باربیکن را خیلی خوب می شناسم و مطمئنم که ایشان هرگز طرحی را که تحقق آن غیر ممکن باشد به ما پیشنهاد نخواهد کرد . من شخصاً معتقدم که اجرای این طرح امکان پذیر است . و حتی اضافه می کنم که اجرای آن آنقدرها هم مشکل و پیچیده نیست . البته شک ندارم که انجام چنین نقشه ای به پول نیاز دارد . کسانی که در تمام طول جنگ با فروش سلاح های مختلف پول کلانی به جیب زده اند ،

حالا میتوانند با دراختیار گذاشتن بخشی از آن ثروت کلان به ساختن اسلحه‌ای کمک کنند که به هیچ کس آسیبی نخواهد رساند. و این حداقل کاریست که می‌توانند بکنند. چرا که همه ما میدانیم روی سطح ماه هیچ موجود زنده‌ای نیست.

دکتر بلغاست با صدائی که به زمزمه شباهت داشت گفت:

"من هنوز اطمینان ندارم ولی، خوب، هیچ کاری غیرممکن نیست."

باربیکن با همان صدای آرام همیشگی گفت:

"اگر گلوله‌ها به ماه برسد، آنوقت دانش ما درباره دنیا بزرگی که در همسایگی ماست بمراتب بیش از آنچه که تاکنون بوده، افزایش خواهد یافت... حالا از شما میخواهم اگر با شروع کار روی این طرح موافقید، نظرتان را اعلام کنید."

حاضرین در تالار یکپارچه فریاد زدند: "آری."

و در میان فریاد پرشور همگانی فقط یک صدا بود که گفت:

"نه!"

و این صدای کاپیتان نیکول بود. از طرفی تنها یکی از حاضرین ساكت ماند و پاسخی نداد و او دکتر بلغاست بود. پیرمرد بعد از آنکه سینه‌ای صاف کرد تا شاید بتواند بلندتر حرفش را بزند گفت:

"چطور ممکن است بدون آنکه کسی به ماه برود دانش ما درباره این کره زیادتر شود. از طرفی خود من مطمئناً حاضر نیستم تن به چنین سفری بدهم."

و با این جمله از سالن خارج شد.

(۴)

پوکہ

از طرف باشگاه اسلحه، چهارنفر مامور کار روی طرح مذکور شدند.
این چهارنفر عبارت بودند از: پرزیدنت باربیکن، جی. تی. ماستون
و دو نظامی بنام ژنرال مورگان^۱ و سرگرد الفینستون^۲. این افراد
قرار بود هم به بررسی جوانب کار از نظر علمی بپردازنند و هم
امکانات مالی اجرای طرح را تأمین کنند.

در ابتدا فکر شده بود که گلوله را درست بشکل یک گلوله،
معمولی با توده‌ای از فلز بسازند، اما متوجه شدند که بیش از حد
سنگین خواهد شد. باربیکن می‌گفت:

"اگر قرار باشد گلوله‌ای بد قطر دو متر و هفتاد سانتیمتر را توپر بازیم وزن آن دست کم صد تن خواهد شد . ولی گلوله‌ای که از لوله

توب ما خارج میشود ، من فکر میکنم نباید بیش از ده تن وزن داشته باشد . ”

ژنرال مورگان در جواب گفت :

”پس بهایین ترتیب باید یک گلوله تو خالی بسازیم ، یعنی یک پوکه . ”

باربیکن گفت :

”البتہ . ”

جي . تي . ماستون يکسره مشغول نوشتن ارقام بر کاغذی که جلو او روی میز قرار داشت ، بود و پس از چند لحظه سکوت گفت :

”پس بدنه پوکه باید فقط پنج سانتیمتر قطر داشته باشد . ”

مورگان سری تکان داد و گفت :

”کافی نیست . پنج سانتیمتر باندازه کافی قدرت ندارد . ”

سرگرد الفینستون پرسید :

”پس چه باید کرد ؟ ”

و باربیکن پاسخ داد :

”گلوله را باید از فلزی که بمراتب از فولاد سبکتر باشد بسازیم . ”

درنتیجه میتوانیم قطر آن را بیشتر کنیم . همه شما آلومینیوم را بخوبی میشناسید . تقریبا ” تمام ظروف غذاخوری ما را از آلومینیوم میسازند . وزن این فلز یکسوم وزن فولاد است . ”

الفینستون گفت :

” ولی آلومینیوم فلز نرم و شکندهایست و بر احتی تغییر شکل میدهد . ”

ماستون خندید و گفت : " من میدانم باربیکن در چه فکریست . او به R.R. فکر میکند . درست است باربیکن ؟ " باربیکن گفت : " دقیقاً ! راه حل مشکل ما R.R. است . R.R. درواقع مخلوطی است از آلومینیوم با شش فلز دیگر که مقدار همه فلزات درقیاس با آلومینیوم بسیار کم است ولی با وجود این باعث ازدیاد قدرت و استحکام آلومینیوم می‌شوند . درواقع استحکام یکقطعه آلیاژ R.R سه برابر قطعه فولادی به همان وزن است . من حساب کرده‌ام که گلوله‌ای به‌شکل و اندازه، مورد نظر ما نزدیک به ۹ تن و نیم وزن خواهد داشت . "

ماستون پرسید :

" و قیمت آن ؟ "

باربیکن گفت :

" مسائل مربوط به قیمت را بهتر است به دوستان سربازمان یعنی ژنرال و سرگرد الفینستون واگذار کنیم . تمام ثروتمندان از چهار گوشه جهان قول داده‌اند که از نظر مالی ما را حمایت کنند . نباید به‌فکر مخارج باشیم . "

الفینستون به‌شوخی گفت :

" ولی فکر میکنم بعد از کمک به‌این پروره دیگر مرد ثروتمندی در این دنیا پیدا نشود . "

در حقیقت ماجراهی جلسه، فوق العاده باشگاه اسلحه و طرح

پرزیدن باربیکن را جراید در تمام دنیا منتشر کرده بودند و در فاصلهٔ کوتاهی تقریباً "تمام دنیا از این خبر اطلاع داشتند. روزی نبود که کسی در یکی از جراید مقاله‌ای در این باره ننویسد. در هر گوشه از جهان دانشمندان و متخصصین گرد هم جمع می‌شدند و در بارهٔ این طرح به گفتگو می‌پرداختند. خیلی‌ها عقیده داشتند که این کار غیرممکن است و در هر لحظه منتظر شنیدن خبر شکست طرح باربیکن بودند. و عده‌ای نیز معتقد بودند که این یک اقدام متھورانه و شایان توجه است که در دنیای علم اعتبار زیادی پیدا خواهد کرد. حتی اشخاصی که از علم چیزی نمی‌دانستند هم کارشان بحث و گفتگو دربارهٔ "توب ماه" یا "اسلحدای بسوی ماه" بود.

(۵)

توب را کجا باید کار گذاشت؟

هنوز این مسئله مهم باقی بود که کجا باید توپی را که قرار بود گلوله‌ای به آن بزرگی را بطرف ماه پرتاب کند، بگذارند.
در روز پانزدهم اکتبر یک جلسه عمومی در باشگاه اسلحه برگزار شد. در روی دیوار پشت سر باربیکن نقشه‌ای نصب شده بود. باربیکن با میله‌ای آهنی که در دست داشت چند ضربه روی میز کوبید. سکوت برقرار شد و باربیکن بپا خاست و گفت:

"آقایان. بعد از آخرین جلسه‌ای که با هم داشتیم، تاکنون ما مشغول بررسی جوانب علمی و ضروری این طرح بوده‌ایم. ما در این بررسی‌ها موفق شدیم اندازه مناسب توب و گلوله و همچنین فلز مناسب برای ساختن آنها را مشخص کنیم. اما هنوز موفق به حل کردن یک مسئله نشده‌ایم آن محل ساختن اسلحه است. لذا این مشکل باید با حضور همه اعضاء بررسی و حل شود. پس موضوع

جلسه، امروز ما بحث درباره محل مناسب برای بهپا کردن اسلحه است.

در اینجا، باربیکن نقشه لوله‌شده‌ای را از زیر میز خود بیرون آورد و آنرا باز کرد. همگی اعضاء برای پی بردن بهمنظور باربیکن از روی صندلی‌های خود بپا خاستند. باربیکن پس از بازکردن نقشه، سینه‌ای صاف کرد و گفت:

"من از دوستان دانشمندان پرسیده‌ام، آنها پاسخ داده‌اند که اسلحه باید بطرف بالا و مستقیماً به سمت ماه نشانه‌گیری شود. ماه مستقیماً به سمت منتهی‌الیه شمال یا منتهی‌الیه جنوب حرکت نمی‌کند. لذا من روی نقشه نقاطی از دنیا را که توب را می‌توان کار گذاشت علامت‌گذاری کرده‌ام. شما روی نقشه خواهید دید که مناسب‌ترین و ممکن‌ترین محل‌های قرار گرفتن توب قسمت‌های جنوبی ایالات متحده، بخش‌های شمالی آمریکای جنوبی، یا افریقای شمالی و یا بخشی از هند یا چین خواهد بود. حالا با توجه به تمام این امکانات به‌نظر شما آیا بهتر نیست که محل قرار گرفتن توب را در بخش‌های ممکن ایالات متحده انتخاب کنیم؟"

ناگهان همگی اعضاء یک‌پارچه فریاد زدند:

"بله! بله!"

و در این میان تنها کسی که ساكت درجای خود نشسته بود و حرفی نمی‌زد کاپیتان نیکول بود.

باربیکن گفت:

"بسیار خوب. پس بدماین ترتیب ما دونقطه مناسب در ایالات

متحده خواهیم داشت، یکی تگزاس و دیگری فلوریدا. در تگزاس شهرهای زیادی هست که . . . .

کاپیتان نیکول بهمیان حرف باربیکن دوید و با فریاد گفت: "از آنجائیکه من مطمئنم این طرح زیرکانه، شما بهشکست منتهی خواهد شد و اسلحه‌تان را هر کجا که بگذارید بدون شک منفجر و باعث مرگ همه مردمی که تا شعاع چندین مایلی آن زندگی میکنند خواهد شد، پس من پیشنهاد میکنم تا آنجائیکه ممکن است آنرا دور از شهرها و اماکن عمومی کار بگذارید."

باربیکن لبخندی زد و گفت:

"برای اولین بار با کاپیتان نیکول موافقم. اما نه بهدلیلی که ایشان میگویند. دلیل من این است که شلیک توب قطعاً" موجب لرزش زمین و حرکت‌های شدیدی در هوا خواهد شد و به علاوه توده گاز سوزانی که در اثر شلیک گلوله تولید خواهد شد ممکن است به نباتات و حیوانات اطراف صدمه بزند، لذا عمل مورد نظر ما بهتر است در نزدیکی شهرها نباشد."

نفر بعدی که با کسب اجازه شروع به صحبت کرد، سرگرد الفینستون بود که با لحنی محترمانه گفت:

"اگر اجازه بفرمائید باید عرض کنم که من مسئول رسیدگی به امور مالی این طرح هستم و خوشبختم که به اطلاع‌گیران برسانم، پول مورد نیاز این طرح از طریقی که همگی اطلاع دارید بخوبی تامین میشود، اما این دلیل نمی‌شود که ما پولمان را هدر بدھیم. تمام وسائل و تجهیزات مورد نیاز ما را میدانیم که باید به محل مورد نظر

حمل شود و درنتیجه هزینه حمل و نقل این تجهیزات رقمی است که باید به آن توجه شود . به همین دلیل اگر بتوانیم وسائل مورد نیازمان را از طریق دریا حمل کنیم ، تا حدود زیادی مقرون به صرفه خواهد بود . از طرفی با نگاه به نقشه متوجه خواهید شد که حمل وسائل به سواحل فلوریدا هزینه‌ای بسیار کمتر از حمل آنها به هر نقطه‌ای در خاک تگزاس دربر خواهد داشت . ”

در این لحظه ، حاضرین متوجه دکتر بلfast که آهسته بطرف جلوی سالن میرفتند . در جلسه عمومی گذشته اغلب شرکت - کنندگان بهما و گفته بودند که بیشتر حرف‌هایش را نشنیدند ، لذا باربیکن از او خواهش کرده بود تا این بار موقع صحبت کردن به جلوی سالن بباید تا دیگران بتوانند صدای او را بشنوند . وقتی به جلوی سالن رسید ابتدا سینه‌ای صاف کرد و بعد در حالیکه سعی میکرد شمرده و بلند حرف بزند گفت :

” شما نه تنها باید به فکر آنچه که روی زمین قرار دارد باشید ، بلکه زیر زمین و شرائط آنرا هم باید در نظر داشته باشید . آقای باربیکن میخواهند گودالی به عمق ۲۷۰ متر در زمین حفر کنند . این گودال را کجا میخواهند حفر کنند ؟ اگر گودال در زمین نرم حفر شود به درد کار ایشان نمیخورد و قدرت واستحکام لازم را برای نگهداری اسلحه موردنظر نخواهد داشت . اگر آنرا در زمینهای پست یعنی در نزدیکی سواحل حفر کنند بی تردید بعد از چند لحظه گودال از آب پر خواهد شد . اگر بخواهند گودالشان را در روی زمینهای سخت و صخره‌ای حفر کنند ، من گمان نمی‌کنم بتوانند تا عمق

زیادی پیش بروند . من از روی نقشه زمینهای واقع در فلوریدا و تگزاس و شرائط آنها را بدقت مطالعه کرده‌ام . تقریباً "در اکثر نقاط فلوریدا و تگزاس لایه‌های قطوری از سنگ در عمق بسیار کم وجود دارد . درنتیجه به نظر من اگر محلی به نام کوهستان آهن در نزدیکی تامپا فلوریدا را برای این منظور انتخاب کنید از هرجای دیگر بهتر خواهد بود ."

سرگرد الفینستون گفت :

"درست است . تامپا از نظر کشتی‌رانی هم مناسب است . ولی بهتر است اول نظر آقای ماستون و ژنرال مورگان را هم در این مورد بشنویم ."

ژنرال مورگان همانطور که نشسته بود گفت :

"به نظر من ، ما به یک منطقه باز احتیاج داریم . برای آنکه بتوانیم برای کارکنان و همکارانمان چادر بزنیم . از طرفی باید به اندازه کافی به شهر نزدیک باشیم که بتوانیم بسهولت غذا و مایحتاج دیگرمان را از شهر تهیه کنیم . البته نه آنقدر نزدیک که حیات موجودات جان دار را به خطر بیاندازیم ."

الفینستون گفت :

"من نواحی تامپا و کوهستان آهن را دیده‌ام و بخوبی آن اطراف را می‌شناسم . منطقه کوهستانی با شهر فاصله زیادی ندارد . و در جنوب شهر تامپا قرار گرفته . کوهستان بیش از صدمتر ارتفاع دارد و درست در مرکز یک منطقه وسیع و باز واقع شده . فکر می‌کنم این محل کاملاً مناسب باشد ، بشرط اینکه ..."

دوباره کاپیتان نیکول حرفش را قطع کرد و باطنده گفت : "بله، محل مناسبی است بشرط اینکه، دوستمان باربیکن آماده باشد در میان توده‌ای از آهن، گودالی به عمق ۲۷۵ متر حفر کند . " دکتر بلفاست به خنده افتاد و کاپیتان نیکول ادامه داد که : "می‌بینم که دوست دانشمندمان آقای دکتر بلفاست می‌خندند . البته ایشان حق دارند از شنیدن چنین حرفهای احمقانه‌ای به خنده بیافتد . "

دکتر با همان لحن آرام و صدای ضعیف در حالیکه سعی میکرد نخنده گفت : "من به شما میخندم آقا . البته کوهستان آهنی که تماماً از آهن ساخته شده باشد وجود دارد ، یا بهتر است بگوییم مقدار زیادی آهن در آن هست ، کمپانی اتومبیل‌سازی فورد هم آهن موردنیازش را از آنجا تامین میکند . اما این کوهستان آهن در شمال آمریکاست . در حالیکه کوهستان آهن فلوریدا فقط اسمش کوهستان آهن است و حتی یک‌گرم آهن هم ندارد . چیزی که در این کوهستان بحد وفور یافت می‌شود همان چیزیست که الان آقای باربیکن برای نوشتن روی تخته سیاه از آن استفاده میکنند ، یعنی سنگ‌آهک . و سنگ‌آهک هم تقریباً یعنی همان گچ . "

همه حاضرین یکپارچه به خنده افتادند . صورت کاپیتان نیکول از خشم سفید شد و بی‌آنکه دیگر حرفی بزنند ، درجای خود نشست . "باربیکن در حالیکه سعی میکرد جلو خنده خود را بگیرد ، رو به حاضرین کرد و پرسید :

"پس بهاین ترتیب همگی موافقید توپ را در منطقه، تامپای
فلوریدا و روی کوهستان آهن بنا کنیم؟"
و باز همگی حاضرین بجز کاپیتان نیکول فریاد زدند:
"بله"

و کاپیتان نیکول که معتقد بود مناسب‌ترین محل برای این کار
وسط اقیانوس اطلس است، سکوت کرد و هیچ نگفت.
درنهایت باربیکن آخرین سئوال خود را بهشورا گذاشت و گفت:
"یک موضوع دیگر هم هست. همکاران ما در دانشگاه شیکاگو
میگویند قوی‌ترین تلسکوپ‌های موجود بسختی میتوانند مسیر حرکت
گلوله ما را بسمت ماه، دنبال کنند. ولی آنها می‌توانند تا زمان
شروع کار تلسکوپ دیگری برای ما بسازند که برای این‌منظور مناسب
باشد. از طرفی عده‌ای از دوستان خوب ما در آنجا مخارج ساختن
این تلسکوپ را به عینده گرفته‌اند. می‌خواستم پیشنهاد کنم از طرف
باشگاه نامه، تشکری برای آنها بفرستیم و اگر همه، شما موافق باشید
من این کار را خواهم کرد."

فریاد موافقت حاضرین بلند شد و این‌بار حتی کاپیتان نیکول
هم به آنها ملحق شد. باربیکن گفت:
"پس دیگر حرفی برای گفتن نمی‌ماند و بهتر است هرچه زودتر
کارمان را شروع کنیم."

و بهاین ترتیب جلسه به پایان رسید.

(۶)

ساختن توب غول پیکر

در بیست و پنجم اکتبر باربیکن و همراهان به نیو اورلئان رسیدند. و با یک کشتی دیگر عازم تامپا شدند. تامپا شهر نسبتاً بزرگی با حدود صدهزار نفر جمعیت بود و تولید عمدهٔ شهر میوه‌جات و محصولات کشاورزی بود.

افراد گروه بوسیلهٔ اتومبیلی به کوهستان آهن رفتند. تقریباً تمام مسیر را تا نزدیکی قله توانستند با اتومبیل طی کنند. وقتی از ماشین پیاده شدند، نگاهی به منطقهٔ سرسبز و خرم زیرپا و بعد به آسمان انداختند و ماستون گفت:

"خوب. پس اینجاست."

کمی بعد اتومبیل دیگری رسید و دونفر از آن پیاده شدند. یکی از آنها مردی بود بنام هاریسون^۱ که با خود نقشهٔ بزرگی از منطقه

داشت . نفر بعدی مورچیسون^۲ مسئول فنی اجرای طرح بود .
بکمک نقشه طرح دقیقی برای تاسیسات ریخته شد که در آن محل
همه‌چیز را مشخص میکرد ، از محل قرار گرفتن اسلحه گرفته تا سکونت
افراد و مهم‌تر از همه محل ساختن کوره‌های که برای ذوب فلزات
ضرورت تام داشت . قرار این بود که فلزات مذاب را از طریق
مجراهای بهدرون گودال هدایت کنند و در آنجا توب را بسازند .
مورچیسون می‌گفت :

"کوره‌ها را باید روی محیط دایره‌ای بهدور گودال بسازیم تا
موقع شروع کار مواد مذاب در یک لحظه از همه آنها به سمت گودال
سرازیر شوند . و چادر کارگران را هم بهتر است بشکل دایره‌ای حول
دایره کوره‌ها بزنیم . یک انبار باید اینجا در تزدیکی جاده بنا
کنیم و بین انبار و کوره‌ها جاده تازه‌ای بکشیم . "

فردای آن روز مورچیسون برای تهیه لوازمی که در تامپا پیدا
نمی‌شد ، به تیواورلثان رفت .

بعد از چند روز ورود کارگران آغاز شد . یک شبه آشیانه‌ها و
چادرها ساخته شد . کارگران دسته‌دهسته می‌آمدند و هر کدام به محل
سکونت هدایت می‌شدند . یک راه آهن هم از سواحل تامپا به کوهستان
آهن کشیده شد تا حمل و نقل وسائل و ابزار به محل کار بسهولت
انجام شود .

برای شروع کار حفر گودال تاریخ دهم نوامبر در نظر گرفته شد . در

این روز باربیکن تمام کارکنان را بدور خود جمع کرد و به آنها گفت: "کار ما، حفر یک گودال است به عمق ۲۷۰ متر. درون گودال دایره‌ای از سنگ، که توسط میله‌های فولاد بهم متصل خواهد شد، تعبیه می‌کنیم. و درون این دایره، سنگی دیوار عایقی بنا خواهیم کرد که دایره را از حرارت ناشی از فلز مذاب مصون نگه دارد. ماده مذاب را بدرون حفره خواهیم ریخت و بوسیله آن توبی خواهیم ساخت تا با آن گلوله‌ای به طرف ماه پرتاب کنیم. ما برای تمام این کارها تقریباً" دویست روز فرصت داریم. اگر همگی ما کارمان را درست و بادقت انجام دهیم وقت را تلف نکنیم، بی‌تردد ظرف این مدت کارمان را انجام خواهیم داد.

در ساعت ۸ صبح روز بعد کار شروع شد. از آن لحظه، همگی یکسره و شب و روز کار می‌کردند. هر چهار ساعت یکبار کارگرهای خسته را عوض می‌کردند و کارگرهای تازه‌نفس جای آنها را می‌گرفتند. بعد از یکماه کار مداوم، عمق گودال به حدود ۳۵ متر رسیده بود.

طی ماه دسامبر و زانویه کار بسرعت پیش میرفت. اما در فوریه بدليل مشکلات، پیشرفت کند شد. آب بارانی که از اطراف دهانه به درون گودال میریخت مانع کار کارگرها می‌شد. یکبار ریزش سنگ باعث مرگ چند کارگر شد.

سرانجام در روز دهم ماهه عمق گودال به ۲۷۰ متر رسید و بدنه آن با دیواری از سنگ سخت پوشیده شد. روی دیوار سنگی بدنه را نیز با لایه‌های دیگری پوشاندند تا در مقابل حرارت مقاوم باشد.

در اینجا یکبار دیگر باربیکن ادامه کار را برای افراد تشریح کرد و گفت:

"در این مرحله ابتدا باید در وسط گودال دیوار بلند مدوری بزنیم و بعد مواد مذاب را بداخل گودال و در اطراف این دیوار بربیزیم. وقتی مواد مذاب سرد شد باید دیواره میانی را برداریم تا فقط یک حفره فلزی مدور باقی بماند و این حفره محلی است که گلوله ما از میان آن شلیک خواهد شد."

و دوباره کار شروع شد.

همزمان با ساختن استوانه فلزی بقیه کارها همزمان انجام می شد. صد کوره بزرگ در اطراف دهانه گودال ساخته شد. هر کوره مجرایی به درون گودال داشت تا مواد مذاب بوسیله آن وارد گودال شود.

شمشهای فلزات مختلف بوسیله کشتی به تامپا آورده می شد و از آنجا از طریق راه آهن به محل تاسیسات در کوهستان آهن منتقل و آماده ریختن به کوره ها می شدند.

در آغاز ژوئیه همه چیز آماده بود. پس از تهیه مقدمات، قرار شد ریختن فلز بدرون گودال در هشتم ژوئیه آغاز شود.

در این روز همگی، یعنی پرزیدنت باربیکن، آقای ماستون، ژنرال مورگان، سرگرد الفینستون و آقای مورچیسون، در محل حضور داشتند. مرحله حساس کار شروع شده بود و می باشد همه چیز بدقت انجام شود. کوچکترین لغزش یا خطای ممکن بود خطر بزرگ و غیرقابل جبرانی بیار بیاورد. لذا افراد نظامی و انتظامی

را در اطراف کوهستان مستقر کردند تا مانع ورود اشخاص متفرقه به محل تاسیسات بشوند.

آقای باربیکن همه سرپرست‌های کوره‌ها را صدا زد و به آنها گفت:

"تا صبح هشتم رُوئیه باید تمام فلزات درون کوره‌ها آماده باشند. پنج دقیقه به دوازده زنگی به صدا درخواهد آمد. راس ساعت دوازده گلوله‌ای شلیک خواهد شد و همزمان با آن تمام دریچه‌های کوره‌ها باز می‌شود تا ماده مذاب به طرف گودال سرازیر شود."

سرپرست‌ها هر کدام به کوره تحت نظارت خود بازگشتند. باربیکن و سایر افراد گروه روی قطعه‌زمین مرتفعی در بیرون دایره کوره‌ها ایستادند. باد ملایمی از جنوب می‌وزید. بالای سرشان آسمان یکسره آبی‌رنگ بود و در بعضی نقاط آن گهگاه لکه‌ابر نازک و سفیدی بچشم می‌خورد.

صف منظمی از سربازان و گروه‌های نگهبانی شهر را از منطقه کوهستانی جدا می‌کرد. تمام جاده‌هایی را که به آن نواحی منتهی می‌شد مسدود کرده بودند. پشت سر آنها، بسمت شمال، همه‌چیز زیر توده عظیمی از دود ناشی از کوره‌ها پوشیده شده بود.

باربیکن نگاهی به ساعت خود انداخت. هفت دقیقه به ساعت دوازده مانده بود. منتظر ماند. سکوت سنگینی همه‌جا را فرا گرفته بود. سرانجام در ساعت پنج دقیقه به دوازده صدای زنگ ناقوس بزرگ سکوت را درهم شکست. و دوباره سکوت برقرار شد. چهار دقیقه — سه دقیقه — دو دقیقه — یک دقیقه ... بعد تیر شلیک

شد .

پیش از آنکه آخرین طنین های شلیک تیر در فضا گم شود ، سیل مواد مذاب بطرف گودال سرازیر شد . اگر از بالا کسی به آن منظره نگاه میکرد طایر بزرگ دوچرخهای را میدید که یکسر پرههای آن به دایرهای از کورهها متصل بود و انتهای دیگر آن به استوانه مرکزی گودال . جریان مواد مذاب لحظه به لحظه به مرکز گودال نزدیکتر میشد . هنگامیکه مواد مذاب به مرکز گودال رسید ، دود غلیظی آسمان بالای گودال را پر کرد .

(۷)

توب خنک میشود

آیا تعام برنامه به ترتیبی که پیش بینی شده بود ، به انجام رسید ؟
آیا توب غولپیکر اشکالی نداشت ؟ هیچکس نمیدانست : تا چند روز
بعد هیچکس از نتیجه کار اطمینان نداشت . تا آن زمان مواد مذاب
چنان حرارتی داشت که هیچکس جرات نزدیک شدن به محل را
نداشت .

پانزده روز بعد از ریختن مواد مذاب ، هنوز توده غلیظ دود
در بالای گودال وجود داشت و زمین اطراف گودال چنان گرم بود
که کف کفش کسی را که به آن نزدیک میشد می سوزاند . تنها کاری که
میتوانستند بکنند این بود که باز هم انتظار بکشند .

یک روز صبح آقای ماستون رو بددیگران کرد و گفت :

"امروز اول اوت است . فقط چهار ماه دیگر بدواول دسامبر باقیست ،
یعنی روزی که ماه درست به نقطه مورد نظر ما خواهد رسید . من تصور

میکنم تا آن زمان نتوانیم خودمان را بموقع آماده کنیم . زمانی که ما در اختیار داریم برای اتمام کارها کافی نیست . ”

تقریباً هر روز افراد گروه برای دیدن وضع گودال به نزدیکی آن میرفتند . در روز دهم اوت دود کمتر شده بود و فقط از مرکز گودال بلند می شد . در پانزدهم اوت سرانجام توانستند کار را از سر بگیرند . آهسته دیواره سنگی مدور را بیرون کشیدند ، این کار چندان ساده نبود ، چرا که حرارت دیواره را بسیار محکم کرده بود و تمام افراد مدتها تلاش کردند تا بتوانند آن را از داخل استوانه فلزی بیرون بکشند .

بالاخره بیهوده زحمتی بود این کار انجام و توب ظاهر شد . آقای مستون نگاهی به داخل لوله ۲۷۰ متری توب انداخت . دیدن انتهای لوله که بهته گودال میرسید از بالا آنقدر دشوار بود که یکبار نزدیک بود او با سربه درون گودال بیافتند ، اما خوشبختانه دستهای نیرومند سرگرد الفینستون او را نگه داشت و جانش را نجات داد .

بعد سر طناب بلند و محکمی را بهیک زنبیل بسیار بزرگ بستند و آقای باربیکن ، آقای مستون ، سرگرد الفینستون و ژنرال مورگان داخل زنبیل نشستند و درحالیکه طناب از قرقهای میگذشت که در بالای گودال تعییه شده بود و چندنفر انتهای آن را در دست داشتند زنبیل را به درون لوله توب فرستادند . انتهای لوله هنوز بسیار گرم بود و از آن پائین فقط دایره کوچکی از آسمان را میشد دید . و این دایره درست همان نقطهای بود که ساعت‌ها بعد از شلیک گلوله ماه در آن‌جا واقع می شد .

از آن به بعد هر روز عده زیادی از اعضاء کلوب اسلحه از سرتاسر ایالات متحده، برای دیدن این توب غول پیکر به کوهستان آهن می آمدند و گهگاه عده‌ای از آنها بکمک زنبیل به درون آن میرفتند. در پنجم سپتامبر به‌حالی تامبا اجازه داده شد تا از توب دیدن کنند، اما به‌فاصله کمی بعد از آن سیل تماشاگران از شمال و جنوب آمریکا به‌طرف کوهستان آهن سرازیر شد. گهگاه حتی از نقاط مختلف اروپا هم کسانی برای دیدن این پدیده نوظهور و اعجاب‌آور به‌آنجا می‌آمدند. بالای کوهستان آهن به‌لانه زنبور شبیه شده بود، از طلوع تا غروب آفتاب یکسره دسته‌دسته آدمهای جدید از دامنه کوهستان بالا می‌آمدند و همزمان عده‌ای دیگر پائین میرفتند و هر کس به‌اقتضای سلیقه و دانشی که داشت در این باره اظهار عقیده‌ای می‌کرد. این سیل پرخوش تماشاگران یک لحظه قطع نمی‌شد.

اکنون فقط دوماه به‌شلیک توب مانده بود.

(A)

در ماه سپتامبر دکتر بلغاست به دیدن اعضاء گروه چهارنفره و
فعالیت‌های آنها آمده بود. در شامگاه یازدهم سپتامبر باربیکن در
اطاق خود مشغول خوردن شام با دکتر بلغاست بود که تلگرامی به
دستش رسید. باربیکن که گمان میکرد اینهم یکی دیگر از هزاران
تلگرام تبریکی است که در آن روزها مرتباً بدستش میرسید، با
بی‌حوصلگی آن را گشود. اما وقتی آن را بپایان رساند، برای بار
دوم من تلگرام را خواند. این بار به‌خنده افتاد و می‌خواست کاغذ
را به درون بخاری بیاندازد. اما منصرف شد و یکبار دیگر آن را
خواند و درحالیکه چشمانش از حیثیت یا زمانده بود گفت:

"غیرممکن است. این مردک دیوانه است. عقلش را ازدست داده." دکتر بلغاست پرسید: "این چه مبلغ تحقیق نموده است؟"

"چه شده؟"

باربیکن شروع به خواندن تلگرام کرد:

"پاریس، فرانسه. دوم سپتامبر. پوکه را بشکلی که من می‌گویم بسازید و من با آن به‌ماه خواهم رفت. با کشتی آتلانتا به‌تامپا می‌آیم... میشل آردن".

وقتی تلگرام به‌پایان رسید دوباره باربیکن گفت:

"این مردک یک احمق است. این امکان ندارد. مرگش حتمی است."

دکتر بلغاست با صدای آرام همیشگی گفت:

"اما من مطمئن نیستم. هیچ‌چیز غیرممکن نیست. گفتی میشل آردن؟ بنظرم میرسد این اسم را قبلاً هم شنیده‌ام."

باربیکن بی‌اعتنای به‌حرف او پرسید:

"چطور امکان دارد؟"

بلغاست گفت:

"امکان این هست که پوکه‌ای با یک اطافک در داخل آن بسازید که انفجار و حرارت ناشی از آن بهدرون اطافک صدمه‌ای نزند. دست‌کم دو راه برای ساختن آن به‌ذهن من میرسد. میشود آن را بکمک فنر یا ..."

دکتر بلغاست در حین حرف‌زدن کاغذی از جیب خود بیرون کشید و شروع به‌نوشتن ارقام و انجام محاسبات کرد.

باربیکن بلا‌فاصله بسراغ تلفن رفت و شماره‌ای گرفت و پرسید:

"شرکت کشتی رانی فلوریدا؟ شما یک کشتی بنام آتلانتا

می شناسید؟ ... بلہ؟ این کشتی کی بھائینجا میرسد؟ ... چهار دھم سپتا میر؟"

دکتر بلفارست سرش را از روی کاغذ بلند کرد و پرسید:

"ساختن پوکه را شروع کرده‌اید؟"

پاربیکن گفت:

"نه، هنوز نه. ولی تا دو سه روز دیگر شروع خواهد شد."

بلفارست گفت:

"فکر میکنم بهتر است به آنها بگوئید دست نگهدارند ."

(9)

«میشل آردن» می، آید

گروه تصمیم گرفت تا آمدن میشل آردن^۱ ساختن پوکه را به تعویق بیاندازد و اکنون روز ۱۴ سپتامبر، موعد آمدن او فرا رسیده بود. باربیکن و ماستون در کنار ساحل انتظار ورود کشتی آتلانتا را می‌کشیدند. ماستون پرسید:

"این مرد کیست؟ تو که مطمئناً برنامه کار را بخاطر پیشنهاد
ابلهانه یک آدم دیوانه که دلش میخواهد اسمش را در روزنامه
بپیند، به تعویق نیانداختمای؟"

پارسیکن گفت:

"منهم ابتدأ همین فکر را میکردم . اما بخلافت می گفت که بنظرش
میرسد اسم این آدم را قبلًا شنیده است . "

ماستون گفت :

"حتماً" بعدش هم گفته است، هیچ چیز غیرممکن نیست.

باربیکن گفت :

"درست است. و بعد هم من به دوستان فرانسوی ام نامهای نوشتم و درباره او تحقیق کردم. آنها جواب دادند "اوہ، بله! تمام فرانسوی‌ها آردن خطر باز را می‌شناست!"

ماستون با لبخند پرسید :

"حالا این آردن خطر باز کی هست؟ چرا چنین اسمی رویش کذا شتله‌اند؟"

باربیکن گفت :

"همانطور که میدانی اغلب مواقعی پیش می‌آید که دانشمندان، دکترها و نظامی‌ها می‌خواهند بفهمند که آیا فلان چیز یا فلان مسئله به همان خطرناکی که آنها فکر می‌کرد ها ند هست یا نه. مثلاً "مردم معتقد بودند که صعود بیش از ارتفاع معینی در کوه، ویا رفتن با زیر دریائی به زیر آب خطرناک است. آنها معتقد بودند که انسان گرسنه بیش از ده روز دوام نمی‌آورد ویا انسان اگر در میان توده‌ای از یخ منجمد شود دیگر زنده نخواهد شد. این اعتقاد آنها بود – ولی آنها اطلاع نداشتند. درنتیجه وقتی می‌خواستند به حقیقت پی ببرند، همیشه می‌گفتند "آردن را خبر کنید. "آردن کسی است که زندگی توام با خطر را دوست دارد، او عاشق انجام کارهای غیرممکن است."

ماستون پرسید :

"یعنی تو می‌گوئی او بدون آنکه از خطر کاری که میخواهد انجام بدهد، باخبر باشد بهاینجا می‌آید؟... او دارد بسرا غ یک مرگ حتمی می‌آید."

باربیکن جواب داد:

"نه. من فکر میکنم دانشمندان فرانسوی او را فرستاده‌اند. به این امید که شاید زنده بماند. آنها می‌خواهند بفهمند که آیا می‌شود مردی را بوسیلهٔ یک توب شلیک کرد و بعدش هم زنده بماند."

حالا کشتی پهلو گرفته بود. اولین کسانی که روی کشتی رفتند باربیکن و ماستون بودند. آردن روی یک صندلی در جلو کشتی نشسته بود.

باربیکن ایستاد و او را نگاه کرد، مردی بود در حدود ۳۵ ساله، ریزنقش اما قوی و محکم، با موهای سرخ پرپشت. صورتی پهن با چشم‌اندازی درشت داشت، بیشتر به‌گربه شبیه بود. باربیکن بطرفش رفت و پرسید: "آقای آردن؟"

آردن بلا فاصله از جا بلند شد و بطرف آنها رفت و گفت: "پرزیدنت باربیکن؟ اجازه بدھید فوراً" برویم. نقشه‌های من اینجاست. من چمدانی ندارم که منتظرش بمانم. فقط همین ساک را دارم. برویم!"

و با عجله باربیکن و ماستون را بدنیال خود از کشتی بیرون برد. او حاضر نبود حتی یک لحظه را ازدست بدهد. برای درمیان گذاشتن نقشه‌هایش ثانیه‌شماری میکرد. هنوز ساعتی نگذشته بود که آنها درکنار دکتر بلفاست پشت میزی نشسته بودند و کاغذهای

آردن روی میز پراکنده بود.

دکتر بلغاست در سکوت به نقشه‌های آردن نگاه میکرد و گهگاه سئوال کوتاهی را مطرح میکرد و دوباره بسراج نقشه‌ها می‌رفت. سرانجام نفس بلندی کشید و گفت:

"فهمیدم. پوکه را از دو قسمت باید ساخت. قسمت پائینی با نیروی انفجار به حرکت درمی‌آید اما این حرکت به قسمت فوقانی منتقل نمی‌شود، چون تمامی این نیرو برای انتقال روغنی که در این محفظه وجود دارد به مصرف می‌رسد."

در اینجا دکتر بلغاست متوجه نگاه پرسشگرانه باربیکن که متوجه توضیحات او نشده بود شد و گفت:

"آه. بله، باید اول توضیح میدادم که در طرح آقای آردن محفظه روغنی در نظر گرفته شده که محل آن فاصله میان قسمت تحتانی و فوقانی استوانه پوکه است. این محفظه پر از روغن است. روغن از درون مجراهایی به سمت قسمت تحتانی سرازیر می‌شود. و نیروی انفجار مانع این عمل شده و آن را از درون همان مجراهای به بالا می‌فرستد."

و بعد قلمی بدست گرفت و شکل تقریبی پوکه را روی کاغذ ترسیم کرد و گفت:

"این در واقع شکل ساده‌ای از طرح آقای آردن است."

آردن گفت:

"طرح همین است. در ضمن قسمت تحتانی پوکه در تمام مسیر با پوکه نخواهد بود و در میان راه از آن جدا خواهد شد. البته به

بلفاست گفت : "بله، این امکان دارد. ولی سرنشین ما مجبور خواهد شد تا زمان رسیدن را کت بعدی در ماه بماند." آردن با هیجان گفت : "اوہ، من حاضرم این کار را بکنم. غذا باندازه کافی در داخل پوکه خواهم داشت. میتوانم این مدت را روی ماه گردش کنم . . ."

بلفاست گفت : "ولی تا آنجا که ما میدانیم روی ماه اکسیژن کافی برای تنفس نیست، پس شما باید کلاه و ماسک و کپسول‌های اکسیژن با خودتان داشته باشید، تا در هنگام خروج بتوانید تنفس کنید. البته این امکان هست که در سطوح پائین ماه کمی اکسیژن وجود داشته باشد. هیچ چیز غیرممکن نیست. درواقع خود من تا حال امکان این را نمیدادم که فرانسوی‌ها اطلاعات و معلوماتشان تا این حد زیاد باشد. ولی حالا می‌بینم که هست."

آردن که از این حرف عصبانی شده بود فریاد زد : "آه، ولی بعضی از آدمها واقعاً غیرممکنند."

(۱۰)

من هم میروم

برای باربیکن ضروری بود ، خبر تغییراتی را که در برنامه‌ها ایشان بوجود آمده بود به سایر اعضاء باشگاه اسلحه برساند و از ایشان بخواهد تا اجازه این تغییرات را به آنها بدهند . اغلب اعضاء کم و بیش درباره میشل آردن و طرح‌های پیشنهادی دانشمندان فرانسوی چیزهای شنیده بودند . درنتیجه شب بیستم سپتامبر ، تالار کنفرانس باشگاه اسلحه ، واقع در بالتیمور خیابان نود و نهم پر شده بود از کسانی که برای بحث پیرامون این مسئله به آنجا هجوم آورده بودند . تمام صندلی‌ها اشغال شده بود و علاوه بر این هرجا که جائی برای ایستادن بود ، عده‌ای ایستاده بودند و مشتاقانه انتظار شروع جلسه را میکشیدند . درمیان حاضرین کاپیتان نیکول در گوش‌های نیمه‌تاریک از سالن ایستاده بود تا مراحل پیشرفت یا احتمالاً "شکست رقیب خود را زیر نظر داشته باشد . صورت سرخش از همیشه سرخ‌تر و علائم

"منهم ، میروم ."
اما کاپیتان نیکول دستبردار نبود . با همان لحن خصمانه و
نیشدار معمول گفت :

"شما میروید برای آنکه میدانید ، هیچ خطر جدی‌ئی برایتان
وجود ندارد ."

بعد در حالیکه بطرف جلو سالن می‌آمد ادامه داد که :
"شما خوب میدانید که این پوکه یا هرگز از لوله توپ خارج
نخواهد شد و یا اگر هم خارج بشود خیلی زود بدون آنکه حتی از
جو زمین خارج بشود بهزمن بخواهد گشت ."

میشل آردن که تا اینجا فقط شنونده گفتگوهای دیگران بود ،
از شنیدن این حرف بشدت آزده شد و در مقام اعتراض به نیکول
گفت :

"شما اطمینان دارید ؟"
نیکول گفت :

"البته که اطمینان دارم . کاملاً" مطمئنم . آقای باربیکن هم
کاملاً" اطمینان دارند ."

آردن با لحنی وزیرکانه گفت :

"پس شما که اینقدر اطمینان دارید که خطری در کار نیست ،
چرا خودتان با ما نمی‌آئید ؟"

طوفانی از خنده سالن را پر کرد . آنها که ایستاده بودند چنان
ازشدت خنده بدنشان میلرزید که مجبور میشدند بنشینند . آنقدر
خنديدند که اشک در چشمانشان پرشد . حتی باربیکن هم دستش

را جلو صورتش گرفته بود و می خندید . صورت کاپیتان نیکول از خشم و خجلت قرمز و قرمزتر و بالاخره سیاه شد . بالاخره باربیکن طاقت نیاورد و گفت :

"آقایان . آقایان . خواهش میکنم نظم جلسه را رعایت کنید . " اما کسی گوشش بدھکار نبود و همه از ته دل می خندیدند . باربیکن آنقدر با میله آهنی روی میز کوبید که اگر کسی از بیرون صدای آن را می شنید گمان میکرد در داخل تالار کنفرانس باشگاه اسلحه طبل میزنند . باربیکن دوباره فریاد زد :

"آقایان . لطفا " ساكت ! کاپیتان نیکول می خواهند حرف بزنند . " اما میشل آردن دوباره فریاد زد که :

"چرا شما با ما نمی آئید ؟ "

نیکول با عصبانی گفت :

"برای آنکه کسی از من نخواسته . "

دوباره صدای خنده حضار سالن را پر کرد . این بار حاضرین به میشل آردن می خندیدند . باربیکن درحالیکه از پای تخته سیاه بطرف میز خود می آمد ، محترمانه گفت :

"آقا . اگر شما به گروه ما ملحق بشوید ، باعث افتخار ما خواهد بود . "

نیکول با لحن کنایه آمیز خود گفت :

"آقا . باعث خوشحالی منهم خواهد شد . چون منهم آرزوی یک خنده حسابی را دارم و مطمئنم که وقتی صحیح و سالم در همان آغاز سفرمان به زمین برگشتمیم ، بدماین آرزو خواهم رسید . "

دکتر بلفاست که زیرلب بهاین مکالمه می خندید آرام گفت :
"اما من مطمئن نیستم ."

: سه
:

دکتر بلفاست که زیرلب بهاین مکالمه می خندید آرام گفت :
"اما من مطمئن نیستم ."
:

دکتر بلفاست که زیرلب بهاین مکالمه می خندید آرام گفت :
"اما من مطمئن نیستم ."
:

(۱۱)

ساختمان پوکه

ترتیب مقدمات ساختمان پوکه را دکتر بلفاست داد . او ابتدا برای آزمایش نقشه ساختمان را روی پوکه کوچکی که برای یکی از بزرگترین توب‌های ارتش آمریکا مناسب بود ، پیاده کرد . ساختمان این پوکه دقیقاً "طبق طرح دانشمندان فرانسوی بود، اما در اندازه‌ای بسیار کوچکتر از آن . ولی در عین حال آنقدر بزرگ بود که جنه‌یک سگ براحتی در آن جا میگرفت . این آزمایش برای آن بود که دکتر بلفاست مطمئن شود شلیک گلوله و سقوط آن در روی زمین باعث مرگ حیوان نخواهد شد . علاوه بر این برنامه شلیک این توب را طوری تنظیم کرده بودند که گلوله در محلی که تا حدود امکان به محل سقوط گلوله اصلی در ماه شباخت داشته باشد ، سقوط کند . سرانجام وقتی پوکه ساخته شد ، یک سگ را داخل آن گذاشتند و توب شلیک شد . بعد از مدتی گلوله در نقطه‌ای از شنیزهای اطراف

تامپا بدهمین آمد . دریچه انتهای را برداشتند و دکتر بلفاست به داخل نگاه کرد . و با دستهای خود سگ را بیرون آورد . حیوان حتی کوچکترین خراشی برنداشته بود ، بهاین ترتیب مرحله آزمایشی سفر با موفقیت بپایان رسید .

مدتها بود که ماستون با اصرار از اکیپ می خواست تا به او اجازه بدهند ، در این سفر آنها را همراهی کند ، اما دکتر بلفاست و باربیکن با او مخالفت می کردند . باربیکن به او میگفت :

"بین عزیز من . نیکول و آردن هردو آدمهای ریزنقشی هستند و منهم جنه چندان بزرگی ندارم ، اما تو مرد درشت اندامی هستی . دست کم بلندی قامتت بهیکمتر و هشتاد سانت میرسد . آمدن تو با ما ، علاوه بر مشکل وزن و حجم خودت ، مشکل تامین غذا و هوای تنفسی تو را نیز بهمراه خواهد داشت ."

نیکار ماستون گفت : "پس حداقل میتوانم یک کاری بکنم . میتوانم قبل از آنکه گلوله اشلیک شود یک هفته داخل آن بمانم و از غذا و هوای ذخیره شده استفاده کنم و هیچ گونه ارتباطی با خارج نداشته باشم . بهاین ترتیب میتوانم مطمئن بشوم که همه چیز روی راه است و اشکالی پیش نخواهد آمد ."

و باربیکن با این پیشنهاد موافقت کرد . سرانجام پوکه بزرگ در کارخانه فولاد پیتزبورگ ساخته شد و ناگزیر یک راه آهن و واگن حمل نقل ویژه برای آن ساختند ، چرا که حمل آن با واگن های معمولی و روی خط آهن معمولی ممکن نبود .

بهنگام انتقال آن به محل پرتاب تمام قطارها را متوقف و راه آهن‌ها را قرق کردند. پل‌ها را تقویت کردند تا سنگینی وزن پوکه به آنها صدمه‌ای نزند. در تمام طول راه آهن عده‌ای آماده بودند تا در صورت وقوع هر حادثه‌ای وارد عمل شوند. در مسیر راه مردم در اطراف خط آهن اجتماع کرده بودند تا عبور این واگن عجیب را که حامل پوکه بود، تعاشا کنند. و بهنگام عبور واگن همگی دست تکان میدادند و فریاد می‌کشیدند.

حمل پوکه به کوهستان آهن هر چند مدت سه‌روز و هفده ساعت طول کشید، اما سرانجام سالم به مقصد رسید و از میان صفوف تماشاگرانی که در اطراف خط آهن تامپا اجتماع کرده بودند به قله کوه برده شد.

ماده منجره، یعنی آتومیت، هم در راه بود. این ماده را با کشتی به سواحل تامپا آوردند. در تمام طول مسیر، کشتی‌های جنگی حرکت کشتی حامل آتومیت را اسکورت می‌کردند. بالاخره کشتی به تامپا رسید و از آنجا محموله را با واگن به محل پرتاب بردند. قبله دستور داده شده بود که هنگام حمل و نقل آن هیچ‌کس، تا فاصله پنج کیلومتری نزدیک راه آهن نشود. تمام ساکنین تامپا را به نواحی اطراف کوه آهن منتقل کرده بودند تا تشعشعات این ماده به آنها آسیبی نرساند. برای مدتی خیابانهای شهر ساکت و سوت و کور بود و بیشتر به شهر مردگان شباهت داشت. وقتی کشتی به ساحل رسید، محموله را بسیار آهسته و آرام و بادقت به واگن راه آهن انتقال دادند و قطار در مسیر خط آهن فوق الذکر که در اطرافش هیچ موجود زنده‌ای

بچشم نمی خورد ، آهسته و باتانی برآه افتاد . بهاین ترتیب راه آهن از کناره شهر و اطراف مزارع می گذشت و تنها جاندارانی که عبور این قطار را میدیدند پرندگانی بودند که گهگاه بر فراز کشتزارهای خالی از سکنه پرواز می کردند .

زمانی که برای حمل جعبه های آتومیت از بندرگاه به قله کوه صرف شد ، بمراتب بیشتر از زمان حمل آن در دریا بود .

وقتی قطار به قله کوه رسید ، آهسته محموله را از قطار به محل توب منتقل کردند . عده ای از افراد در ته لوله توب بودند تا جعبه های محتوی آتومیت را که بکمک زنبیل های بزرگ پائین فرستاده می شد ، بگیرند و آنها را بادقت درجای مقرر بگذارند . حساسیت این مرحله از آنجا بود که می بایست کارگران تمام این کارها را در فضای نیمه تاریک انجام دهند ، چرا که نزدیک کردن نور و حرارت بهاین مواد بشدت خطرناک بود . البته شب هنگام کارها متوقف می شد و دوباره فردا صبح زود آغاز می گشت . انتقال مواد به درون توب تقریبا " سه روز طول کشید . بالاخره همه چیز آماده شد . سیستم الکتریکی برای روشن کردن مواد منفجره برقرار شد . و دریچه بالائی توب بسته شد .

ماستون ، آردن و باربیکن در اطاقک محل سکونت خود نشسته بودند و انتظار رسیدن پوکه را می کشیدند تا هر چه زودتر کار خود را شروع کنند . بعد از ظهر روز بعد پوکه هم بوسیله واگن دیگری رسید . اهالی تامپا که به شهر و خانه های خود برگشته بودند دوباره بازگشتند و مشغول تماس ای عبور واگن پوکه گردیدند . باربیکن و دو

نفر دیگر مدت‌ها قبل از رسیدن واگن صدای فریاد تحسین مردم را از دور دست شنیدند. سرانجام قطار با سرعتی کم از راه رسید و در فاصله نزدیکی از دهانه گودال متوقف شد. به‌نظر میرسید باری که حمل می‌کنند بسیار سنگین است. لیکن بار دیگر حرکت کرد و به جلو رفت تا درست در بالای دهانه گودال و نزدیک به‌لوله توب رسید و آهسته ایستاد.

(۱۲)

درون پوکه

اول دسامبر فرا رسید . همه اعضا باشگاه اسلحه بر بالای قله کوهستان آهن جمع شده بودند . علاوه بر این تمام خانه‌های شهر تامپا پر از مردم کنگاکوی بود که برای دیدن این جریان شگفت آمده بودند .

آنشب قرار بود گلوله در ساعت ده و چهل و شش دقیقه شلیک شود . اوائل شب کلیه اعضا باشگاه بوسیله قطار به محل امنی دور از محل پرتاب رفتند تا از آنجا شاهد این واقعه مهم تاریخ بشر باشند . بدآفراد متفرقه حتی اجازه نزدیکشدن به دامنه کوه را هم نمی دادند . در داخل یکی از خانه های اطراف گودال ، باربیکن ، ماستون ، آردن و کاپیتان نیکول منتظر بودند و بنظر می رسید سرخی صورت کاپیتان نیکول امروز بسیار کمتر از روزهای گذشته است . اما موهای میشل آردن ، سرخ تر از همیشه بنظر می رسید . باربیکن آرام

نشسته بود و کتاب می خواند . درکنار او سگی بود که قرار بود با آنها هم سفر باشد . حضور سگ وسیله‌ای بود که با آن می توانستند سنگینی هوا را قبل از آنکه بدکسی صدمه‌ای بزنند ، تشخیص داده و با باز کردن شیر اکسیژن آن را برطرف کنند .

بالاخره مورچیسون آمد و پرسید :

"آمده‌اید قربان؟"

باربیکن بلند شد و کتابش را زیر بغل گذاشت و از اطاق خارج شد . سگ نیز بدنیال او بیرون رفت . نیکول و آردن آرام و بی‌صدا درکنارش راه میرفتند . پوکه هنوز روی واگن بود ، اما آن را بلند کرده بودند و اکنون در وضعی بود که دماغه آن رو به آسمان قرار داشت . در پهلوهای پوکه نردهان‌های چوبی گذاشته بودند تا مسافران بکمک آن به درون پوکه بروند .

آردن از نردهام بالا رفت . وقتی به بالای آن رسید بطرف ماستون و افراد دیگری که در آنجا حضور داشتند تعظیمی کرد و دست تکان داد و گفت : "زنده‌باد غیرممکن ." و بعد بداخل پوکه رفت . بعد از او نیکول داخل شد . آخرین نفر باربیکن بود که در حالیکه سگ را زیر بغل گرفته بود برای حاضرین دست تکان داد و گفت :

"بزودی شما را خواهم دید ."

این جمله را گفت و بدرون پوکه رفت . ماستون ایستاده بود و بی‌آنکه حرفی بزنند رفتن آنها را تماشا میکرد . اگر کسی بدقت در

آن لحظه به چشمهاي او نگاه ميکرد ، چند قطره اشکي را که در گوشه
چشمها يش حلقه زده بود ، می توانست ببیند . سرانجام در يچه پوکه بسته شد .

(۱۳)

پوکه را داخل توب میگذارند

طناب‌های ضخیم و نیرومند بافته‌شده از رشته‌های فولاد بالای دهانه توب آماده بودند تا پوکه را آهسته و آرام به درون توب بفرستند. پوکه را سانت به سانت در حالیکه مسافران اولین لحظات پرهیجان آغاز سفر خود را در درون آن انتظار میکشیدند، از روی واگن باری قطار بلند کردند، چند دقیقه بعد از روی واگن بلند شده بود، و دقایقی بعد بطرف دهانه توب کشیده شد. مورچیسون در حالیکه ضربان قلبش بهبیشترین حد تمام دوران زندگیش رسیده بود، نزدیک دهانه گودال ایستاده بود و فرمان میداد: "خوبست، کمی به جلو. زیاد شد. عقب. بهتر است. آهسته. آهسته. مراقب باشید. بس است. حالا کمی بطرف پائین. کمی بیشتر. کمی به جلو. خوب است. باید درست بالای دهانه لوله باشد. نه، کمی بعقب. خیلی خوب است. حالا بطرف پائین.

آرام . آرام . بسیار خوب . ”

در آن شرایط حساس نفس در سینه‌ها حبس شده بود و کسی حتی جرات خاراندن خود را نداشت. اما در همین شرایط مردی که حساسیت کارش دست‌کمی از باربیکن و سایر مسافران درون پوکه نداشت، بر روی دماغهٔ پوکه ایستاده بود و درحالیکه با یک دست طناب فولادی را گرفته بود، با دست دیگر بهمورچیسون علامت میداد و او از پائین حرکت پوکه را هدایت میکرد.

کوچکترین خطای موجب سقوط ناگهانی پوکه بدرورن لوله، توب و درنتیجه چنان انفجاری میشد که ممکن بود تمامی آن کوهستان و هرچه که در آن بود را به هوا پرتاب کند.

حالا تمام هیکل پوکه به درون لوله رفته بود. دهانه لوله به دهان هبولائی که چیزی را می‌بلعید شاهت داشت. مردی که روی پوکه ایستاده بود نیز با آن بدرون لوله رفته بود و حالا مورچیسون روی زانو بالای دهانه نشسته بود و حرکت آن را هدایت می‌کرد. وقتی سرانجام پوکه بهته لوله رسید، طوفانی از نفس‌های حبس‌شده در سینه‌ها به بیرون ریخت. همه عرق پیشانی خود را خشک می‌کردند. مورچیسون وقتی از رسیدن پوکه مطمئن شد به کارگرها فرمان داد تا طناب‌ها را بالا بکشند. طناب‌ها بعد از چند دقیقه بیرون آمدند و مردی که روی پوکه ایستاده بود در حالیکه به طناب آویزان بود، بیرون آمد. و حالا توب آماده شلیک بود.

توب شلیک میشود

بلافاصله همه کارگرها روی واگن‌ها پریدند و بسرعت از آن محل دور شدند. چند لحظه بعد بجز ماستون کسی در آن نزدیکی نبود. ماستون فوراً "درون اتومبیلی پرید و نزدیک به نیم مایل بسمت غرب گودال رفت. در آنجا گودالی روی زمین حفر شده بود. توی گودال آشیانه‌ای فولادین بنا شده بود و روی آن را با خاک نرم پوشانده بودند. یک دیوار سنگی بسیار قطور این آشیانه را از گودال محل پرتاب جدا می‌کرد. داخل اطاقک آشیانه یک میز و یک صندلی بود و روی میز یک ساعت و یک کلید الکتریکی که بوسیله سیمی به مواد منفجره توانی توب متصل می‌شد. ساعت، یک ساعت معمولی نبود، بلکه ساعتی بود که با آن تا چند صدم ثانیه را نیز می‌شد اندازه‌گیری کرد.

حالا ساعت دقیقاً "ده و سی و یک دقیقه را نشان میداد. تا

پانزده دقیقه، دیگر یعنی راس ساعت ده و چهل و شش دقیقه ماستون کلید الکتریکی را فشار میداد و این عمل موجب انفجار مواد منفجره، داخل اسلحه میشد. و بعد . . . . بعد چه میشد؟ شاید آن لحظه، لحظه، مرگ عزیزترین دوست او و دونفر دیگر بود و شاید هم آغاز بزرگترین و شگفتانگیزترین سفر انسان در طول تاریخ. ساعت ده و چهل دقیقه را نشان میداد.

ضربان قلبش به حدی رسیده بود که بدون آنکه دست خود را روی سینه بگذارد آن را احساس میکرد. بلند شد و در حالیکه هزاران فکر در سرش جریان داشت بهبیرون رفت تا یکبار دیگر محلی را که نزدیک یکسال شب و روز در آن کار کرده بود ببیند. در اطراف خود به علفهای سبز نگاه کرد و درختانی را دید که در زمستان هنوز سبز بودند. در فلوریدا هوا در تمام فصول گرم و معتدل بود. بوتهای زیبای گل را دید که از میان علفزارها سر برآورده بودند و او هرگز با آن دقت آنها را ندیده بود و میدانست که دیگر آنها را بهاین شادابی نخواهد دید. نفس عمیقی کشید و دوباره وارد اطاق کشید. ده و چهل و چهار دقیقه.

با خود فکر کرد اگر تکمه، قرمزنگ الکتریکی را فشار ندهد، هجده سال دیگر باید صبر کنند تا دوباره ماه بهاین وضعیت در آسمان برسد. هجده سال!

ده و چهل و پنج دقیقه. دست خود را بطرف تکمه برد و آماده شد. ده و چهل و شش دقیقه.

(۱۵)

گمشده

شهر تامپا به لرزه درآمد . دیوارهای خانه‌ها کنده شد و به خیابان‌ها ریخت . سقف خانه‌ها بلند شد . گوش اهالی تامپا تا ساعت‌ها پس از شلیک قادر به شنیدن نبود . همه با فریاد با هم حرف میزدند ، اما باز هم کسی چیزی نمی‌شنید و سرانجام مجبور می‌شدند حرف‌های خود را روی کاغذ بنویسند .

وقتی کم کم دودی که آسمان را پوشانده بود بر طرف شد ، هوا رو به بیرون رفت و باران شروع به باریدن کرد و از آن پس بلا انقطاع تا چند روز می‌بارید . چنان ابر عظیمی آسمان سواحل شرقی آمریکا را پوشانده بود که تلسکوپ بزرگ دانشگاه شیکاگو از مصرف افتاده بود .

مردم سراسر دنیا در انتظار شنیدن خبری راجع به سرنوشت پوکه ، ثانیه‌شماری می‌کردند . پوکه کجا بود ؟ آیا به زمین افتاده بود ؟ یا

در عمق اقیانوس‌ها بسر می‌برد؟ یا در راه رفتن به ماه؟
ماستون، بمحض آن که حالت رو به بود گذاشت و دوباره
توانست حرکت کند با دکتر بلوفاست رهسپار کوه مونت‌لوکه در تنگ‌زاس
شد تا توسط تلسکوپ بزرگ دانشگاه شیکاگو مسیر پوکه را تعقیب کند.
در تمام ساعات شب و روز آنها پای تلسکوپ ایستاده بودند و آسمان
را نظاره می‌کردند و می‌کوشیدند تا شاید از میان ابر غلیظی که آسمان
را پوشانده بود، نشانی از حرکت پوکه بسمت ماه بیابند.

سرانجام پس از مدت‌ها انتظار، مردم جهان پاسخی را که در
انتظارش بودند دریافت کردند و این تلکراف به سرتاسر جهان
مخابره شد:

رصدخانه دانشگاه شیکاگو

ششم دسامبر ^(۱) مونت لوکه
پوکه‌ای که در کوهستان آهن بوسیلهٔ توب اختراعی گروه
دانشمندان باشگاه اسلحه ایالات متحده، بسمت ماه شلیک شد، در
 ساعت ۲۴/۳۷ پنجم دسامبر، توسط دکتر بلوفاست و جی. تی. ماستون،
 مشاهده شد. پوکه هنوز به ماه نرسیده است. از کنار آن گذشته.
 دقیقاً ۲۸۳۳ مایل از ماه فاصله دارد. در حال حاضر پوکه در فاصلهٔ
 مناسبی از ماه قرار دارد. تا جاذبهٔ ماه بتواند آن را بسمت خود
 بکشد. به این ترتیب یک یا دو اتفاق قابل پیش‌بینی است:

۱- جاذبهٔ ماه پوکه را بسمت خود بکشد و پس از مدتی پوکه

به سطح ماه بیافتد.

۲- پوکه بدرهای خود ادامه بدهد و تا ابد بدور ماه بچرخد.
ما امیدواریم در آینده نزدیک بتوانیم خبر هریک از این دو
اتفاق را در صورت وقوع به اطلاع مردم دنیا برسانیم. تا آن زمان
میتوان گفت که باشگاه اسلحه دومین ماه را به آسمان اضافه کرده است
ماهی که بدور ماه می چرخد.
دکتر جی. بلفاست.

داخل پوکه اکسیژن فقط برای یکماه وجود داشت. و غذا و آب
برای مدتی کمی بیشتر از این. بعد از این مدت چه اتفاقی می افتاد؟
جی. تی. ماستون و دکتر بلفاست در محل ساختمان رصدخانه
زندگی میکردند و یک لحظه نیز از پای تلسکوپ کنار نمی آمدند.
هر چند ساعت یکی از آنها پای تلسکوپ کشیک میداد و دیگری استراحت
میکرد. ماستون می گفت:

"یک روز آنها زنده برخواهند گشت. من اطمینان دارم."

و دکتر بلفاست می گفت:

"هیچ چیز غیرممکن نیست."

(۱۶)

داخل پوکه چه میگذرد؟

اکنون باید کمی به عقب و به درون پوکه بزرگ برگردیم و ببینیم در آنجا چه گذشته.

کمی بعد از ساعت ده، پوکه و سه‌نفر سرنشین و سگ کوچک در
انتظار وقوع حادثه‌ای که از هیچ چیز خبر نداشتند بر روی توده‌ای
از مواد منفجره، اتمی استراحت می‌کردند.

در درون پوکه همانطور که از نقشه‌ها برمی‌آمد اطاقکی کوچک و
گرد وجود داشت با سه جای نشستن و یک میز در وسط آن . روی
دیواره اطاق با ماده نرم و ارتجاعی پوشانده شده بود تا در صورت
برخورد با آن به سرنشینان آسیبی نرسد . زیر صندلی‌ها ذخیره آب
و غذای مسافران جاسازی شده بود . دستگاه تنظیم اکسیژن در بالای
دیوار و نزدیک محل نشستن باربیکن قرار داشت و سه لامپ الکتریکی
روی دیوارها بود که تقریباً یکسره روش بودند .

میشل آردن دقایقی قبل از شلیک به تمام وسائل و تجهیزات سرکشی کرد و بعد بر جای خود نشست و گفت:

"خوب . اتومبیل مسافرتی بسیار راحتی است ."
باربیکن با خنده‌ای خفیف گفت:

"شاید بهتر باشد بگوئی یک زندان مسافرتی راحت ."
و نیکول گفت:

"بهتر است بگوئید یک گور مسافرتی راحت ."
آردن گفت:

"بیست دقیقه، دیگر ، بیشتر روی زمین نخواهیم بود ."

چند لحظه همگی ساکت بودند تا اینکه نیکول دوباره گفت:
"نوزده دقیقه ."

باربیکن در حالیکه کتاب خود را از جیب بپرورد می‌آورد گفت:
"هجرده دقیقه و سی ثانیه ."

و بعد شروع به خواندن کتاب کرد . سگ کوچک بخواب رفته بود
و میشل آردن مشغول نوشتن چیزی در کتابچه یادداشتی بود .
نیکول که از شدت ترس و هیجان نمی‌توانست ساکت بماند رو به آردن
گفت:

"چه فایده‌ای دارد آدم چیزی را یادداشت کند که هیچ کس آنرا
نخواهد خواند؟"
و آردن جوابی نداد .

***

باربیکن کتابش را کنار گذاشت و گفت:

"ده دقیقه" دیگر. فکر میکنم بهتر باشد روی کف اطاق دراز بکشیم. آنجا امن ترین جاست. به پشت دراز بکشید و یک چیز نرم زیر سرتان بگذارید. نباید از چیزی وحشت داشت...".
بقیه کاری را که او گفته بود کردند. دوباره باربیکن گفت:
"پنج دقیقه" دیگر. آرام دراز بکشید... نباید از چیزی وحشت داشته باشد."

...."یک دقیقه" دیگر. نباید از چیزی وحشت داشته باشد.

"نیم دقیقه" دیگر... نباید از چیزی..."

و بالاخره شروع شد.

حسب او فکر میکند من حالم میکنم همان روزها خام
سخنگوییم اینجا نمیتوانم بخوبی بگویم. اگر کسی میخواهد این را بداند
آن را بجهاد روحیه رسانید. این اتفاق اتفاق نمیگیرد. این روزها
برادرانیست. همچنان که در عین عقل این عجیب ترین حقیقت ململه است. عجیب
لوشنیست. همان لمسی ای که براش اتفاق افتاد. این عجله ای که برای این روزها
باشد. باعترض بدم. شاید نشونم این قدر است. این عجیب میباشد. میتواند این را
همچنان میتواند بینید. این عجیب میتواند این را بینید. این عجیب میتواند این را
بینید. عجیب میباشد. این عجیب میتواند این را بینید. این عجیب میتواند این را
بینید. عجیب میباشد. این عجیب میتواند این را بینید. این عجیب میتواند این را
بینید. عجیب میباشد. این عجیب میتواند این را بینید. این عجیب میتواند این را
بینید. عجیب میباشد. این عجیب میتواند این را بینید. این عجیب میتواند این را

بینید. عجیب میباشد. این عجیب میباشد. این عجیب میباشد. این عجیب میباشد.

و بینید. این عجیب میباشد. این عجیب میباشد. این عجیب میباشد. این عجیب میباشد.

بعد از شلپیک توب

کف اطافک داخل پوکه سه جسد افتاده بود و به نظر میرسید که مرده‌اند. چند دقیقه‌ای گذشت تا میشل آردن چشمها خود را گشود. بلا فاصله یک دست خود را بلند کرد و بعد به پهلو چرخید و روی چهار دست و پا بلند شد و چند لحظه بعد ایستاد. دستها را به‌اطراف گشود و چراغ را روشن کرد. به ساعت خود نگاهی انداخت، ده و پنجه و دو دقیقه بود. پس باید توپ را شلیک کرده باشند و درست شش دقیقه آنها از همه‌چیز بیخبر بوده‌اند. شاید هم شلیک توپ به تاخیر افتاده بود. به نیکول که در کنار او دراز کشیده بود نگاه کرد و دید نصف بدنش روی هیکل باربیکن افتاده است. با خود گفت:

"امیدوارم من تنها کسی نباشم که زنده مانده."

با پا هیکل نیکول را کنار زد و صورت باربیکن را نگاه کرد و گفت:

"حالش بد به نظر میرسد، اما حالت نیکول باندازه، او بد نیست."

بازوی نیکول را گرفت و کشید تا هیکل او از روی باربیکن به کنار افتاد. نیکول در حالیکه هنوز چشمهاش بسته بود با غرولند گفت:

"چکار داری میکنی؟ ولم کن. چرا مرا اینطرف و آنطرف میکشی؟"

آردن گفت:

"بلند شو، افتادهای روی باربیکن."

نیکول بلند شد. اما چشمهاش هنوز بسته بود. گفت:

"مثل اینکه صباح‌هایم دیر شده."

آردن گفت:

"عجب! او فکر میکند من خانم نیکول هستم. ظاهرا" خانم نیکول او را اینطور بیدار میکند.

و بعد خندید. نیکول چشمهاش را گشود. و سعی کرد بیاد بیاورد. با خود گفت:

"اینجا... توی پوکه هستیم! فهمیدم. به زمین برگشته‌ایم و باید برویم بیرون."

آردن گفت:

"بیا، آنقدر حرف نزن. کمک کن باربیکن را بلند کنیم و به دیوار تکیه بدهیم. مثل اینکه حالش خوب نیست."

نیکول دیگر حرفی نزد و به کمک آردن باربیکن را بلند کردند و به دیوار تکیه دادند.

به نظر میرسید باربیکن بیش از سایرین صدمه دیده. بالای چشم چیز شکافته بود و خون روی صورتش سرازیر شده بود. آردن پارچه‌ای

برداشت و خون را پاک کرد . زخم چندان عمیق نبود . دوباره نیکول

گفت :

"نمیدام در کدام قسمت از آمریکا سقوط کرده‌ایم . شاید هم
حالا ته دریا باشیم . یا شاید اصلاً" حرکت نکرده‌ایم ."

آردن پرسید :

"این حرف چیست که میزندی؟ تو فکر میکنی اما هنوز ته ثوب
هستیم و بهدلائی توب را شلیک نکرده‌اند؟"

نیکول گفت :

"بله! همین فکر را میکنم . چون من اصلاً" صدائی که نشانهء
شنیک توب باشد نشنیدم ."

آردن گفت :

"منهم نشنیدم . ولی یکچیزی باید باعث درد کمر من و زخم
ابروی باربیکن شده باشد ."

باربیکن چشمهاش را باز کرد و پرسید :

"داریم حرکت میکنیم؟"

آردن جواب داد :

"شاید هم آرام در نقطه‌ای از خاک آمریکا افتاده‌ایم ."

و نیکول گفت :

"ویا شاید هنوز در مخزن توب غول‌پیکراختراعی شما هستیم ."

باربیکن از جا بلند شد و گفت :

"اینجا خیلی گرم است ."

و بعد به میزان الحراره نگاه کرد و گفت :

"بیست و شش درجه. درست است ما داریم حرکت میکنیم.
این دما ناشی از اصطکاک هوا با بدنده پوکه است. ولی بزودی کم خواهد شد."

آردن گفت:

"یک دقیقه به ساعت یازده مانده. سیزده دقیقه است که توب شلیک شده."

نیکول باز گفت:

"اگر اصلاً" شلیک شده باشد. چون من که هیچ صدائی نشنیدم.

باربیکن گفت:

"بگذارید ببینم کجا هستیم."

و بعد کنار دیواره اطاق رفت و پنجره دریچه داخلی را گشود.
و بعد اهرم پنجره بیرون را هم به حرکت درآورد. هرسه به بیرون نگاه کردند. بیرون فقط ظلمات بود و چیزی دیده نمی شد. باربیکن گفت:

"اگر ما در نقطهای از خاک آمریکا افتاده بودیم، هوا آنقدر تاریک نبود."

نیکول گفت:

"بنابراین، در ته دریا هستیم."

آردن فریاد زد:

"نه! آنجا را نگاه کنید. ستاره ها را ببینید."

نیکول در عین حال که بوحشت افتاده بود کمی هم احساس شرم میکرد. سرش را پائین انداخت و گفت:

"خوب . پس داریم حرکت میکیم . بسیار خوب ، من اشتباه کردم . " و بعد رو به باربیکن کرد و گفت :

"حالا قربان . بیائید با هم دوست باشیم . این سفر که شاید آخرین سفر ماست و هرگز به پایان نمی‌رسد ، میتواند دست‌کم سفر دوستانه‌ای باشد . "

باربیکن لبخندی زد و بعد هرسه با هم دست دادند .

کمی بعد آردن پرسید :

"پس ، ماه کجاست ؟ "

باربیکن گفت :

"از این طرف نمی‌شود آن را دید . بگذارید از پنجره دیگر نگاه کنیم . "

بعد هرسه به سمت پنجره مقابل رفتند و ساعتها همانجا ایستادند و آسمان پرستاره و درخشش نقره‌گون ماه را که لحظه به لحظه به مسیر عبور آنها نزدیکتر می‌شد نگاه کردند . حالا آردن از پنجره بیرون را نگاه میکرد و نیکول که رفتارش با آنها کاملاً "دوستانه شده بود ، اسامی ستارگان را برای او میگفت .

آردن پرسید :

"آن چیز بزرگ در آن بالا چیست ؟ "

نیکول به سمتی که آردن اشاره کرده بود نگاه کرد و هیجان‌زده فریاد زد :

"باربیکن ! باربیکن ! زود باش ! بیا اینجا . "

چیزی که آردن دیده بود جسم بزرگی بود که هر لحظه بزرگتر،
بزرگتر می‌شد. به نظر میرسید که مستقیماً "بطرف آنها می‌اید". ترس،
چهره هر سه‌نفرشان را پوشاند. شاید آنها به آخر سفر کوتاه خود
رسیده بودند و همه‌چیز میرفت تا به پایان دردناک خود برسد.
آردن فریاد زد:

"سرعت دارد بطرف ما می‌آید."

سرعت شیئی مذکور آنچنان زیاد بود که هر سه بی اختیار خود
را از پنجره به کنار کشیدند... شیئی سرعت به آنها نزدیک شد
و... با همان سرعت از کنارشان گذشت. عرق روی پیشانی هر سه
نفرشان نشسته بود. هر سه بی‌آنکه حرفی بزنند در سکوت، خیره
به آسمان نگاه می‌کردند. سرانجام آردن نفس عمیقی کشید و گفت:
"فکرش را بکنید اینجا هم آدم آسوده نمی‌تواند راه خودش را
برود. درست مثل قدم زدن در خیابان‌های پاریس می‌ماند. راستی
این چه بود؟"

باربیکن لبخندی زد و گفت:

"یک شهاب." آردن گفت:

"ولی من فکر می‌کرم شهاب یک جسم شفاف و نورانی است.

چیزی که ما دیدیم اصلاً نورانی نبود."

باربیکن گفت:

"درست است. ولی شهاب تا زمانی که وارد جو زمین نشود،
نورانی نیست. اصطکاک هوای موجود در جو زمین باعث گرم شدن

و نهایتاً "نورانی شدن آن می‌شود . بهمین دلیل بسیاری از شهاب‌ها قبل از آنکه با چیزی برخورد کنند ، بکلی می‌سوزند . اما این‌یکی ، یک شهاب بزرگ بود که وارد جو زمین شده و چون جاذبهٔ زمین قادر به کشیدن آن بطرف خود نیست ، درنتیجه تا ابد در آسمان سرگردان می‌ماند . و درواقع به قمری تبدیل شده که بدور زمین می‌گردد ."

نیکول گفت :

"پس زمین دو قمر دارد ؟"

باربیکن گفت :

"این عقیدهٔ بعضی از دانشمندان است . گرچه عده‌ای هم این عقیده را قبول ندارند ."

نیکول گفت :

"حالا می‌فهمیم که دستهٔ دوم اشتباه می‌کند : ولی مسئله‌ای نیست که چرا این قمر دوم از زمین دیده نمی‌شود ؟"

باربیکن گفت :

"چون خیلی کوچک است و در عین حال خیلی سریع حرکت می‌کند و نورانی هم نیست . این شهاب در فاصلهٔ ۴۶۵۰ مایلی زمین حرکت می‌کند . درنتیجه حالا ما میدانیم کجا هستیم ."

نیکول خنده دید و گفت :

"ولی من دلم می‌خواست ۴۶۵۰ مایل پائین‌تر بودیم ."

باربیکن پنجره را بست و گفت :

"حالا بهتر است به محلی که از آن آمد هایم نگاهی بیاندازیم . و پنجره‌ای را که در کف پوکه بود باز کرد . وقتی به پائین نگاه

کردند یک هلال نقره‌ای در آسمان زیر پای خود دیدند، بخشی از زمین حالا در تاریکی قرار داشت و دیده نمی‌شد. معلوم بود که حالا خورشید در سمت دیگر زمین قرار گرفته هلال نقره‌ای رنگ زمین به شفافی هلال ماه نبود، بلکه ابرهایی که دور آن را گرفته بودند از شفافیت آن می‌کاستند... پس این زمین بود، این هلال نقره‌فامی که با روشنائی بسیار خفیف در فاصله، پنج هزار مایلی در زیر پای آنها میدرخشد، زمین بود.

نیکول باز زبان به شکوه گشود و گفت:

"خوب. من که فکر نمی‌کنم دیگر هرگز بتوانیم آنجا را ببینیم. فکر می‌کنم این آخرین باری بود که خانه کوچک و فقیرانه‌مان را دیدیم. اصلاً نمیدانم چرا آنجا را ترک کردیم!"

آردن برای ختم موضوع دنباله حرف را گرفت و گفت:

"بله. ما بدون تردید خانه را ترک کرده‌ایم. خدا حافظ فرانسه! ولی، باربیکن، تو هنوز نگفته‌ای که چرا ما صدای شلیک توب را نشنیدیم؟"

باربیکن پاسخ داد:

"برای آنکه ما از صوت سریع تر حرکت می‌کردیم. درنتیجه صدای آن هنوز بهما نرسیده. از طرفی هرگز آن را نخواهیم شنید چون حالا ما در جائی هستیم که هوایی در اطرافمان وجود ندارد تا صوت را منتقل کند... بهتر است غذائی بخوریم. این اولین صباح‌های است که ما در چنین فاصله‌ای از زمین می‌خوریم. امیدوارم سگ هم بتواند غذائی بخورد. من هیچ صدائی از او نمی‌شنوم."

باربیکن این را گفت و بلند شد و بهجایی که سگ دراز کشیده بود نگاهی انداخت. سگ را قبل از شروع پرواز داخل جعبه‌ای گذاشته بودند. باربیکن در جعبه را باز کرد و بعد از کمی تامل بلند شد و گفت:

"حال سگ خیلی بد است. فکر میکنم دارد میمیرد."

(۱۸)

دوم دسامبر

مسافران بعد از غذا خوابیدند. در پی سختی‌هایی که تحمل کرده بودند، این خواب برایشان هم مفید بود و هم لذت‌بخش. شب گذشت. البته شب مفهومی است که تابع گذشت زمان و زمان نیز تابع حرکت است. لذا آنچه را که در پوکه واقع می‌شد با معیارهای زمینی نمی‌شد مقایسه کرد، چرا که در داخل پوکه، مسافران ما، هیچگونه احساس حرکتی نداشتند.

وقتی در روز دوم دسامبر بیدار شدند، هر کدام خود را به کار مفیدی که انجام آن ضروری بود، مشغول کردند. باربیکن ابتدا به سراغ سگش رفت، حال سگ هیچ فرقی نکرده بود. در نتیجه باربیکن بسراغ مخزن‌های هوا رفت تا مطمئن بشود میزان هوا داخل پوکه کم نیست. میشل آردن بهذخیره، غذا سرکشی کرد و نیکول در جای خود نشسته بود و در دفترچه، یادداشت خود، چیزی نوشت. وقتی

سرکشی به وسائل و تجهیزات تمام شد، باربیکن هم نشست و مشغول کتاب خواندن شد. و گهگاه سری به سگ میزد. به رطیری بود صبح بپایان رسید و وقت نهار شد. غذای مختصری خوردند و بعد دوباره خوابیدند. حقیقت این بود که آنها کار زیادی نمی‌توانستند بکنند. کارهایی که برای انجام دادن در آن اطاقد کوچک فلزی وجود داشت از انگشت‌های دست تجاوز نمی‌کرد، یا می‌بایست به وسائل و تجهیزات سرکشی کنند، یا به بیرون نگاهی بیاندازند، یا غذا بخورند، و یا مطالعه کنند و چیزی بنویسند و سرانجام بخوابند. در چنین شرائطی طبیعی بود هر کاری را تا حد امکان کش بدھند تا زمان بگذرد.

آن روز را هم بعد از خواب بعدها ظهر، خودشان را با بازی مشغول کردند تا دوباره شب شد، همانطور که توضیح دادم در شرایطی که آنها بودند شب و روز معنی و مفهومی را که برای ما در روی زمین دارد، نداشت و آنها از روی گذشت زمان حدس میزدند که باید شب یا روز شده باشد. آنهم روی زمین . بهر حال شب که شد آنها دوباره غذائی خوردند و خوابیدند.

(١٩) *فَلِمَنْدِنْجِي* (فَلِمَنْدِنْجِي) *فَلِمَنْدِنْجِي* (فَلِمَنْدِنْجِي)

سُوْم دسامبر

صبح روز بعد، نیکول هنوز مشغول یادداشت در دفترچه‌خود بود. گهگاه با صدای بلند اعدادی را به زبان می‌آورد و دوباره مشغول نوشتن می‌شد. و دوباره کمی فکر می‌کرد و چیزی می‌نوشت و با صدای بلند می‌گفت: "درست است. کاملاً" درست است. پس اشتباه من در کجاست؟"

نیکول تا وقت نهار یکسره مشغول بود . وقت نهار غذائی خوردند و باز چرتی زدند و بعد از خواب طبق معمول روز قبل مشغول بازی شدند و دوباره غذای مختصری خوردند . قبل از خواب باربیکن به سراغ سگ رفت و گفت :

"حالش فرقی نکرده . چه می شود کرد . بهتر است چرتی بزنیم .
شاید خواب خوبی ببینیم . فکر نمیکنم تا فردا دوام بیاورد . قطعاً
خواهد مرد ."

نیکول با آشتفتگی گفت :

"من نمی خوابم . یکبار دیگر این را حساب میکنم . نمیدانم
چرا درست در نمی آید . . . ."

باربیکن پرسید :

"چی هست ؟"

نیکول گفت :

"حالا که ما زمین را ترک کرده‌ایم ، میخواهم بدانم آیا بهمراه
میرسیم یا نه ، و اگر می‌رسیم دقیقاً" چه وقت ؟ تو از دوستان در
دانشگاه شیکاگو طول دقیق اسلحه ، وزن پوکه و مقدار دقیق مواد
منفجره را سئوال کردی ؟"

باربیکن گفت :

"بله . البته خودم هم میتوانستم این‌ها را محاسبه کنم . اما
فکر کردم بهتر است به آن‌ها واگذار کنم ."

نیکول گفت :

"اینجا را نگاه کن . ببین وزن پوکه را درست نوشتم ؟ همینطور
هم وزن مواد منفجره را ؟ ببین بقیه مقادیر درست است یا نه ؟"

باربیکن به کاغذ نگاهی انداخت و زیر لب گفت :

"وزن کامل پوکه - اینقدر - درست است . و مواد منفجره - بله
همه درست است ."

نیکول گفت :

"پس اگر وزن مواد منفجره درست باشد ، که تو می‌گوئی هست ،
دراین صورت ، این مقدار مواد منفجره قادر نخواهد بود پوکه را

بموقع به محلی که قرار است ماه در آنجا باشد، و نیروی جاذبه ماه آن را بطرف خود بکشاند – برساند. این مقدار مواد طبق محاسبات من میتواند حداقل تا پنجاه ساعت پوکه را حرکت دهد. و بعد طبیعی است که قبل از رسیدن به میدان جاذبه ماه، ما بطرف زمین سقوط خواهیم کرد.

باربیکن کمی نگران شد و گفت:

"فکر نمی‌کنم تو درست بگوئی. آنها سرشناس‌ترین دانشمندان دنیا هستند. امکان ندارد اشتباه کرده باشند. آنها بعد از اینکه دانشمندان فرانسوی تغییراتی را در طرح پیشنهاد کردند، دوباره همه‌چیز را از اول محاسبه کردند. فرانسوی‌ها هم همینطور. این امکان ندارد که همه آنها اشتباه کرده باشند."

نیکول گفت:

"خوب. پس اگر من اشتباه کرده‌ام، این کاغذها را نگاه کن و بگو اشتباه من در کجاست."

باربیکن نگران و آشفته کاغذها را از دست نیکول گرفت و پشت میز کوچک نشست و مشغول مطالعه آنها شد. بعد از مدتی سر بلند کرد و گفت:

"نیکول تو مدت‌ها روی کشتی‌ها بوده‌ای. تو میتوانی با مطالعه روی ستاره‌ها محل دقیق کشتی را مشخص کنی. هر وسیله‌ای که بخواهی در این جعبه هست. لطفاً" ستاره‌ها را نگاه کن و بهما بگو در چه موقعیتی هستیم و به کدام طرف حرکت می‌کنیم."

آردن هم بلند شد و گفت:

"من هم کمکت میکنم . من سالها در یک کشتی کار میکردم . قبل از آنکه من مرد خطر باشم ، مرد دریا بودم ."

و بهاین ترتیب هردو بهای پنجره کناری پوکه رفتند و باربیکن دوباره مشغول مطالعه کاغذها شد . بعد از مدتی سرش را بلند کرد و گفت :

"تا آنجا که من می فهمم کاپیتان نیکول درست می گوید . ما باید الان درحال سقوط بطرف زمین باشیم ."

اما درست در همین لحظه نیکول فریاد زد :

"باربیکن ، تو درست می گوئی . ما بطرف جلو حرکت می کنیم ."

آردن گفت :

"ما الان بیش از پنجاه ساعت است که حرکت کرده ایم . پس باید درحال سقوط باشیم ."

باربیکن کمی مکث کرد و گفت :

"پس هردو ما درست می گوئیم ."

آردن فریاد زد :

"این غیرممکن است . بگذار من به کاغذها نگاهی بیاندازم ، وزن کامل پوکه عبارت است از ... منظورتان از وزن کامل پوکه چیست ؟ منظور وزن پوکه و آن مخزن روغن است که ضربه ناشی از انفجار را خنثی کرد ؟ یا فقط وزن خود پوکه را بشکلی که حالا هست می گوئید ؟ یعنی بدون آن مخزن ؟ چون آن مخزن را که همه میدانیم وقتی توب شلیک شد از پوکه جدا شد و افتاد ."

نیکول که تازه متوجه مطلب شده بود فریاد زد :

"آی که من چقدر احمقم . من وزن پوکه و مخزن را روی هم حساب کردم ."

باربیکن گفت:

"منهم كمتر از تو احمق نیستم . چون متوجه اشتباه تو نشدم .
حالا بهتر است کمی بخوابیم ."

و بعد همگی نفس راحتی کشیدند و بخواب رفتند.

(۲۰)

گور فضائی

روز چهارم دسامبر مثل سایر روزها بهخواندن و کمی بازی و غذاخوردن و گفتگو درباره، ماه گذشت. آردن تقریباً "طمئن بود که روی ماه موجودات زنده‌ای پیدا می‌شوند و در این مورد سوالات زیادی را مطرح میکرد و باربیکن نیز پاسخ میداد. او در مقابل پافشاری آردن می‌گفت:

"نه. تا آنجا که علم ثابت کرده روی ماه هواي تنفسی وجود ندارد. امکان دارد کمی هوا در قسمت‌های پائینی و بسیار عمیق ماه، مثلاً" در گودال عمیقی که بهنیوتون^۱ معروف است، وجود داشته باشد. احتمال این هست که در پشت ماه، که ما هرگز آنرا نخواهیم دید، هوا وجود داشته باشد. ولی بطورکلی از نظر علمی روی ماه

نه هوا هست و نه آب و نه حیات . ”
و آردن مصرانه میگفت :

”با وجود این من هنوز هم امیدوارم که در روی ماه حیات وجود دارد . این ممکن نیست که در کرهای بزرگی ماه هیچ موجود زنده‌ای نباشد . ”

و این بحث در تمام طول سفر ادامه داشت .

صبح روز پنجم دسامبر ، یعنی آخرین روز ، آنها خیلی زود از خواب بیدار شدند .

روزهای پیش ، آردن عادت داشت هر روز زودتر از دیگران بیدار شود . او بمحض اینکه چشمهاش را می‌گشود از تخت به پائین می‌پرید و مشغول ورزش می‌شد و دیگران را نیز به‌این کار دعوت می‌کرد . اما آنروز وقتی بیدار شد و از تخت بهبیرون جهید ، سرعت جهشش آنقدر زیاد بود که عرض اطاق را پیمود و روی کاپیتان نیکول که هنوز در خواب بود افتاد . نیکول که بشدت از اینکه او را به‌این طریق بیدار کرده بودند عصبانی بود ، با اخم و تخم بلند شد و با عصبانیت بهبکومگو با آردن پرداخت . باربیکن هم که از سروصدای آنها بیدار شده بود بلند شده و بسراغ سکش رفت . ناگهان صدای فریاد و مشاجره میان آردن و نیکول را قطع کرد .

آردن پرسید :

”چه شده؟ ”

باربیکن باتاثر گفت :

”سکم . سکم مرده . ”

سکوت فضا را پر کرد . آنها میدانستند که باربیکن چقدر سگش را دوست میداشت ."

آردن بعد از لحظاتی سکوت گفت :
 "متاسفم . واقعاً متاسفم . شاید بهنظر مسخره بباید ، ولی او در راه علم مرد ."
 نیکول گفت :

"منهم واقعاً متاسفم . سگ قشنگی بود . یک دوست خوب . اگر روی زمین مانده بود ، سالها زندگی میکرد ."
 باربیکن گفت :

"من فقط یکچیز را نمی فهمم ، انگلیسی ها عادت دارند برای سگها یشان قبر میکنند و آنها را دفن میکنند . اما سگ عزیز من فیدوا اینجا افتاده است و ما نمی توانیم برای او گوری فراهم کنیم ."
 نیکول گفت :

"از طرفی ، سگ مرده را هم نمی توانیم توی این اتاق نگهداریم .
 باربیکن با لحنی محزون گفت :

"بله ، باید جسدش را بیرون بیاندازیم . ولی باید این کار را سریع و بادقت انجام بدھیم . اول باید دریچه داخلى را باز کنیم و سگ را در راه را بگذاریم و دریچه را ببندیم . و بعد بکمک اهرم دریچه بیرونی را باز کنیم تا جسد به بیرون بیافتد ."

آردن پرسید :

"چرا هردو دریچه را با هم باز نکنیم؟ این که هم راحت تر و هم سریع تر است؟" باربیکن گفت:

"در آن صورت همکی ما خواهیم مرد، اول بدلیل سرمای شدیدی که در بیرون هست و بعد هم بدلیل خلاء." آردن پرسید:

"منظورت چیست؟"

باربیکن گفت:

"بیرون این پوکه هوایی نیست درنتیجه گرمای ناشی از تابش خورشید ذخیره نمی‌شود، چون برای گرم بودن بدهوا نیاز داریم. از طرفی خلاء باعث می‌شود، اگر دریچه‌ها را با هم باز نکنیم، هوای داخل اطاق به بیرون کشیده شود."

آردن گفت:

"ولی ما می‌توانیم پنجره‌ها را خیلی سریع ببندیم. بعد هم دوباره مخزن‌های اکسیژن هوای داخل اطاق را تامین می‌کنند."

باربیکن گفت:

"مخزن اکسیژن فقط اکسیژن موردنیاز را تامین می‌کند، در صورتی که هوای تنفسی ما از پنج عنصر تشکیل می‌شود که فقط یک قسمت آن اکسیژن است و اگر عناصر دیگر نباشند این هوا قابل زیستن نیست. شاید ندانی که اگر عناصر دیگر در هوا نباشند تو بلا فاصله به چهار برابر حجم فعلیت تبدیل می‌شوند و منفجر خواهی شد، چون فشار این عناصر است که تو را در وضعیت فعلی از نگه میدارد."

آردن خندید و گفت :

"حالا فهمیدم . یا میتوانم از سرما بعیرم ، یا از بی‌هوائی و یا
باد کنم و منفجر بشوم . هرکدامش را که بخواهم . بله ؟"
باربیکن نیز لبخندی زد و گفت :

"درست است . پس حالا بهتر است دقت کنیم و ببینیم از چه
راهی بهتر است این حیوان بیچاره را در گور فضایش بگذاریم ."
بهرحال پس از آمادگی ، اول دریچه داخلی باز شد ، بعد سگ
رادر راهرو میان دو دریچه گذاشتند و دوباره دریچه را بستند و
دریچه بیرونی را باز کردند و دیگر هرگز سگ را ندیدند . بعد
همگی بهسر جای خود برگشتند . معمولاً "آماده‌کردن و چیدن وسائل
صبحانه ، وظیفه نیکول بود .

آردن هنوز مشغول ورزش بود . نیکول دوباره عصبانی شد و
فریاد زد :

"یک لحظه آرام بگیر . آخر من که نمی‌توانم وقتی تو بالا و پائین
می‌پری میز صبحانه را بچینم . نگاه کن فنجان دوباره افتاد ."

آردن برای آنکه جلو عصبانیت نیکول را بگیرد ، ورزش را تمام
کرد . اما بنظر می‌رسید نیکول هنوز دچار دردسر است . یک فنجان
دیگر آهسته از دست او افتاد ، اما بجای آنکه به‌کف اطاق بیافتد و
بسکند ، مثل یک پر کاه سبک بطرف پائین رفت . آردن گفت :

"تو ورزش کردن مرا دوست نداری ولی نمیدانی چقدر برای
سلامتی مفید است . من در این اطاقک زندانی شده‌ام ولی بدلیل
همین ورزش می‌بینی که نه چاق شده‌ام و نه وزنم اضافه شده است ."

دوباره باربیکن وارد بحث شد و گفت :

"نه، تو وزنت اضافه نشده، بلکه کمتر هم شده."

بعد فنجانی را از روی میز برداشت و در هوا رها کرد. فنجان بدون حرکت میان هوا ماند. فنجان دیگری برداشت و با آن هم همان کار را کرد و این یکی هم همانطور بی حرکت ماند. تمام اشیاء موجود در اطاق همین وضعیت را داشتند.

نیکول که چشمانتش از حیرت گرد شده بود گفت :

"من صباحانه نمی خورم، اینجا چیزهایی می بینم که واقعی

نیستند. مثل اینکه حالم خوب نیست. بهتر است دراز بکشم."

باربیکن گفت :

"فکر میکنم کار عاقلانه ایست. باید فکرش را میکردم. البته بعداً" اوضاع بهتر می شود. ولی فعلًا در ارتفاع ۱۸۷۱۲۵ مایل می بایست انتظار این را میداشتیم."

آردن پرسید :

"فکر میکنید در اینجا یک نیروی جادوئی هست که باعث میشود همه چیز، حتی امuae و احشاء من اینطور عجیب و غریب عمل کنند؟"

باربیکن گفت :

"هیچ نیروی جادوئی در کار نیست. تمام مشکلات ما بخاراط کم شدن وزنمان است. وزن تو چقدر است، آردن؟"

آردن گفت :

"هفتاد و پنج کیلو."

باربیکن گفت :

"هفتاد و پنج کیلو در روی زمین . یعنی زمین با نیروئی برابر هفتاد و پنج کیلو تو را بطرف خودش میکشد . خوب ، زمین شش برابر ماه است پس نیروی جاذبه ماه یکششم زمین میشود . درنتیجه وزن تو روی ماه چیزی در حدود دوازده سیزده کیلو میشود . خوب حالا بگو ببینم تو چقدر میتوانی بالا بپرسی ؟ "

آردن گفت :

"وقتی در مدرسه بودم ، یکبار بیش از یکمتر و بیست سانت پریدم ."

باربیکن گفت :

"روی سطح ماه براحتی میتوانی هفت متر و نیم یا شاید هم بیشتر بپرسی . امروز صبح وقتی که میخواستی از تخت پائین بیائی روی نیکول پریدی . تو مثل معمول پریدی اما وزن وزن همیشگی نبود . درست در این لحظه یعنی در فاصله ۱۸۷۳۱۵ مایلی ، تو تقریباً در بیوزنی بسر میپرسی . در این نقطه جاذبه ماه و زمین برابرند . و سر پوکه ما الان درجهت ماه قرار نگرفته ."

آردن حیرت زده گفت :

"چی ؟ یعنی ما بطرف ماه نمیرویم ؟ پس سر پوکه به کدام طرف است ؟"

باربیکن گفت :

"نمیدانم . به هر طرفی ممکن است باشد . ولی من امیدوارم بطرف زمین باشد ."

آردن پرسید :

"پس داریم برمی‌گردیم . یعنی دیگر بطرف ماه نمی‌رویم ؟"

باربیکن گفت :

"نه منظورم این نیست . در این نقطه پوکه سر و ته می‌شود ، یعنی سر آن بطرف زمین و ته آن رو بطرف ماه قرار می‌گیرد . و چون ته پوکه سنگین‌تر است ، قاعده‌تا "جادبه" ماه باید بیشتر بشود و اگر اینطور باشد ما از طرف انتهای پوکه بسمت ماه کشیده می‌شویم . بگذارید ببینیم حد سمان درست است یا نه . باید پنجره‌ها را باز کنیم و نگاه کنیم . آردن تو پنجره کناری را باز کن و منhem پنجره کف پوکه را ."

هردو بطرف پنجره‌ها رفتند . ولی قبل از آنکه باربیکن پنجره کف اطاق را باز کند صدای فریاد آردن بلند شد . باربیکن پرسید :

"چی شده ؟ چه اشکالی پیش آمده ؟"

و بطرف آردن دوید و از پنجره بیرون را نگاه کرد و گفت :

"من که چیزی نمی‌بینم !"

آردن هیجان‌زده گفت :

"نه ! رفته است . بسرعت ، درست از کنار ما گذشت . نجات پیدا کردیم " آردن این‌ها را گفت ولی از پنجره دور نشد و همانطور بیرون را نگاه می‌کرد . گوئی می‌ترسید آن چیز دوباره برگردد . باربیکن او را رها کرد و بسراخ پنجره کف اطاق رفت . اما قبل از آنکه آن را بگشاید ، به دفترچه یادداشت خود نگاهی انداخت و بعد ایستاد و بفکر فرو رفت . لحظه‌ای بعد گفت :

"بله . باید تا حالا سروته شده باشیم . قاعده‌تا " باید از پنجره "

کف اطاق سطح ماه را ببینیم" و بعد پنجره را گشود. اما دوباره صدای فریاد آردن که این بار بلندتر از پیش بود، بلند شد که می‌گفت:

"دوباره برگشت. شهاب سیاه برگشت!"

باربیکن با عجله بطرف او دوید و پرسید: "کجاست؟ کو؟"

آردن فریاد زد:

"آنجا!... نه! دوباره رفت! یکبار دیگر نجات پیدا کردیم"

باربیکن بفکر فرو رفت و لحظه‌ای بعد گفت:

"یکبار برگشته. ممکن است دوباره هم برگردد. شاید این بار

بتوانم آن را ببینم و بفهمم چیست!"

باربیکن در کنار پنجره ایستاد و کم کم نیکول نیز به آنها ملحق شد. مدتی که گذشت آردن یکبار دیگر فریاد زد "آنجاست." و هر سه بهبیرون نگاه کردند. شیئی غریبی بسرعت از کنار پنجره گذشت که بهیک کیسه شباهت داشت. اما کیسماهی با چهار دست و پا. خوب که نگاه کردند جسد مرده سگ را دیدند که چهار دست و پا در فضای معلق است.

تازه باربیکن ماجرا را دریافت و گفت:

"البته باید انتظارش را میداشتیم. آردن وقتی سگ را بیرون انداده توان انتظار داشتی چه اتفاقی بیافتد؟"

آردن گفت:

"انتظار داشتم بیافتد."

باربیکن گفت:

"کجا؟"

آردن گفت:

"انتظار داشتم به زمین سقوط کند."

باربیکن گفت:

"چرا؟ ما که بطرف زمین نمی‌رویم. ما داریم بطرف ماه کشیده می‌شویم؟"

آردن گفت:

"خوب پس چرا روی ماه سقوط نمی‌کند. من دلم نمی‌خواهد در تمام لحظات این جسد بدنبال ما بیاید. انگار ما آن را کشته‌ایم بهتر است روی ماه سقوط کند و شرش را از سر ما کم کند."

باربیکن با لحنی ملایم گفت:

"ولی دارد بطرف ماه سقوط می‌کند. ماهم همینطور. یادت باشد که در جو زمین یا جائی که هوا وجود داشته باشد هر شیئی نسبت به وزن و حجم خود سریعتر یا کندتر از شیئی دیگر سقوط می‌کند. اما در خلاء تمام اشیاء با یک سرعت مساوی حرکت می‌کنند. مثلًا" سرعت یک پر با یک کوه آهن هیچ فرقی ندارد. حالا بهتر است خودت را ناراحت نکنی و این سگ را بحساب قمری که بدور پوکهٔ ما میگردد بیاوری."

آردن خنده‌ای کرد و گفت:

"من "سگ ستاره" شنیده بودم اما "سگ ماه" نه."

باربیکن دیگر حرفی نزد و بسراغ پنجره کف اطاق رفت. آنها نیز بدنبال او آمدند. باربیکن پنجره را کشود و هرسه بیرون رانگاه

کردند. ناگهان آردن با خوشحالی گفت: "آنجاست. ماه آنجاست. در سمت راست من." باربیکن متفسرانه گفت: "بله درست است. آنچه در سمت راست پسپوکه برگشته. ولی مثل اینکه، چرخش آن، آنطور که من انتظار داشتم، کامل نبوده. این خیلی عجیب است."

(۲۱)

نیمه شب پنجم دسامبر

در پنجم دسامبر، ماه می بایست در نزدیکترین نقطه نسبت به زمین باشد. در نیمه شب پنجم دسامبر، پوکه می بایست بسمت ماه کشیده شود. باربیکن در مورد نزدیکی به ماه دیگر ترسی نداشت، چرا که حالا دیگر از مرز خطر گذشته بودند و ممکن نبود پوکه بطرف زمین برگردد یا سقوط کند. تنها ترسی که دانشمندان فرانسوی، یعنی طراحان پوکه، داشتند، این بود که پوکه با چنان سرعتی به سطح ماه سقوط کند که یا خود پوکه متلاشی شود و یا سرنشینان آن جان خود را از دست بدهنند. وقتی پوکه از درون توب شلیک شد مخزن روغن ضربه ناشی از انفجار را خنثی کرد و درنتیجه به پوکه و سرنشینان آن صدمهای نرسید. و حالا راکتها که در ته پوکه تعبیه شده بود، می بایست با نیروی انفجار خود بخش عمدۀ جاذبه ماه را خنثی کرده و درنتیجه باعث شوند پوکه با حرکتی آهسته و

آرام در سطح ماه بنشیند . اما با وجود این باربیکن هنوز خوف این را داشت که پوکه در یک منطقه کوهستانی سقوط کند و بعد به پائین بغلتند . که این البته اتفاق خوشایندی نمی توانست باشد و ممکن بود موجب مرگ یا دست کم مجروح شدن آنها بشود .

در بخش مرکزی ماه ، آنطور که در شرایط قرص کامل ، بوسیله تلسکوپ ها دیده شده بود . دشت وسیعی قرار داشت و دانشمندان لوله " توب خود را دقیقا " بسمت این منطقه نشانه گیری کرده بودند ولی هر لحظه احتمال این بود که یک نقص کوچک موجب انحراف در مسیر پوکه و سقوط آن در مناطق کوهستانی ، و پیامدهای خطرناکی بشود .

حالا اوائل شب پنجم دسامبر بود . باربیکن به سمت پنجره تحتانی رفت و از آن به بیرون نگاه کرد ، و دوباره سرجای خود برگشت و نشست . دفترچه یادداشت را بیرون آورد و ورق زد و با خود گفت :

" چی شده ؟ چه اتفاقی افتاده ؟ آیا من اشتباه میکنم ؟ اگر نه ، پس چی ؟ .

نیکول که در این چند روز رابطه بسیار دوستانه ای با باربیکن پیدا کرده بود ، وقتی او را نگران دید به کنارش رفت و دست خود را روی شانه اش گذاشت و پرسید :

" چی شده ؟ چه مشکلی پیش آمده ؟ "

باربیکن گفت :

" یک اشتباهی در اینجا پیش آمده . یا دانشمندان شیکاگو اشتباه

کرد ها ند یا من و یا ماه اشکالی پیدا کرده.

نیکول پرسید:

"چرا؟"

باربیکن گفت:

"پوکه باید تابحال کامل‌لا" سروته شده باشد.

الان می‌بايست مستقیماً در جهت دشت مرکزی ماه سقوط کند.

ولی . . .

نیکول گفت:

"خوب، حالا مگر اشکالی دارد که ما در نقطه دیگری فرود

بیائیم؟"

باربیکن گفت: اشکالش اینست که ممکن است در کوهستان سقوط

کنیم. بعلاوه من از یک چیز دیگر هم می‌ترسم.

نیکول پرسید:

"چه چیز دیگری؟"

باربیکن گفت:

"بهتر است صبر کنیم. شاید درست نباشد. در این صورت من

بیهوده شما را هم به وحشت انداخته‌ام."

نیکول گفت:

"خوب، راستش باربیکن من هرگز انتظار نداشم به سطح ماه

سقوط کنیم. حالا اگر سقوط بکنیم دیگر چطور و کجا سقوط کردنش

برايم مهم نیست و فرقی نمی‌کند."

باربیکن همان‌طور نشسته بود و دفترچه‌اش را ورق میزد و با خود

فکر میکرد . حدود ساعت نه یکبار دیگر به بیرون نگاه کرد . سطحی نقره‌فام تمام پنجره را پر کرده بود . اکنون پوکه دقیقاً "برگشته بود و بسمت ماه پائین میرفت . اما محل فرود پوکه دشت مرکزی ماهنبد ، بلکه پوکه داشت بسمت منطقه‌ای کوهستانی با دامنه سنگلاخ پائین میرفت . نیکول کنار باربیکن آمد و نگاهی به بیرون انداخت و گفت :

" خوب مثل اینکه داریم می‌نشینیم ولی نه درجایی که انتظار داشتیم . "

باربیکن گفت :

" حالا دیگر دلیلش را میدانم . ما کمی دیرتر از زمانی که پیش‌بینی کرده‌ایم به ماه میرسیم . درنتیجه محل فرودمان تغییر خواهد کرد . چون ماه هم همزمان با حرکت ما حرکت وضعی دارد . و تغییر محل می‌دهد . "

آردن گفت :

" منظورت اینست که ما نه تنها دشت مرکزی ماه بلکه کلاً "خود ماه را هم ممکن است از دست بدھیم ؟ عجب پرتابی کرده‌اند ! "

نیکول حیرت زده پرسید :

" تو کاملاً "مطمئنی ؟ "

باربیکن گفت :

" من کاملاً "اطمینان دارم که هدف‌گیری دقیق بوده . ومطمئنم که در مورد زمان و مکان فرود هم محاسبات نقصی نداشته . "

نیکول پرسید :

" مواد منفجره چی ؟ مطمئنی که نیروی آن کمی بیشتر یا کمتر

از میزان پیش‌بینی شده نبوده؟"

باربیکن سکوت کرده بود و نیکول او را نگاه می‌کرد. اما انگار خود او پاسخ سوالش را میدانست. لذا لحظه‌ای بعد بحرف آمد و گفت:

می‌دانیم، نیروی ناشی از دو مقدار مساوی مواد منفجره هیچوقت برابر نیست. هیچ‌گاه دوگلوله، حتی اگر در یک زمان و از محلی واحد شلیک شوند، الزاماً با هم به یک نقطه از هدف اصابت نمی‌کنند. و علتی روشن است. جریان باد تغییر می‌کند و نیروی اصطکاک باد به نسبت جهت و قدرتی که دارد روی شیئی در حال حرکت، تأثیر خاصی می‌گذارد. این اختلافات روی زمین ممکن است زیاد مهم به نظر نباشند. یک اینچ اختلاف برای مسافتی بطول یک مایل مقدار کمی است اما همین اختلاف برای مسافتی بطول فاصله میان زمین و ماه چیزی نزدیک به چهار مایل می‌شود.

آردن گفت:

"با وجود این چهار مایل هم مسافت زیادی نیست. قطر ماه بیش از دو هزار مایل است. حالا چهار مایل اینطرف‌تر یا آنطرف‌تر چه فرقی می‌کند؟"

باربیکن نگاهی به سوی آردن و نیکول انداخت و گفت:

"درست است. ولی مشکل همینجاست. الان ساعت از ندهم گذشته است. تا دو ساعت دیگر ما می‌بایست در دشت مرکزی فرود آمده باشیم. اما ما نشانه‌ای از آن نمی‌بینیم. ما ساعتها از وقت مقرر عقبیم و درنتیجه صدها مایل از مسیر اصلی مان منحرف شده‌ایم

چرا؟ چرا؟"

همه سکوت کردند.

لحظاتی بعد باربیکن رو به نیکول کرد و گفت:

"اگر این یک کشتی بود، تو چه می‌کردی؟ اگر مثلاً" کشتی تو از مسیر اصلی منحرف می‌شد و تو می‌خواستی بفهمی که به کجا می‌روی و آیا اصلاً" به خشکی می‌رسی یا نه، چه می‌کردی؟"

نیکول گفت:

"خوب، من طبق معمول اندازه‌گیری می‌کرم. مثلاً" خطی را در امتداد آن کوه، در نظر می‌گرفتم و خط دیگری را در امتداد یک کوه دیگر. و این کار را به کرات تکرار می‌کرم تا مسیر را تشخیص دهم و بفهمم که آیا در مسیر مستقیم حرکت می‌کنم یا مسیر منحنی."

باربیکن پرسید:

"سرعت حرکت را هم می‌توانستی اندازه‌بگیری؟"

نیکول گفت:

"دقیقاً" نه! اما بطور تقریبی چرا."

باربیکن گفت:

"پس حالا هم خواهش می‌کنم همین کار را بکن. چه وقت می‌توانی جوابش را بمن بدھی؟"

نیکول گفت:

"هر چه وقت بیشتری داشته باشم جواب دقیق‌تر خواهد بود."

باربیکن پرسید:

"یک ساعت؟"

نیکول گفت :

" یک ساعت و نیم . البته بعد از این مدت هم آنقدر ادامه میدهم تا کاملاً مطمئن شوم . "

باربیکن بی‌آنکه حرفی بزند روی صندلی خود نشست و مشغول خواندن کتاب شد . چون چاره‌ای جز انتظار کشیدن نداشت . اما آردن که بارها با خطرات مختلفی در زندگی روبرو شده بود ، این وضعیت برایش تازگی نداشت لذا خود را برای صرف غذا آماده میکرد . بشوخی گفت :

" بیتر است قبل از آنکه مثل توب فوتیال بروی سطح ماه بیفتم غذای سیری بخوریم " و بعد دیگر حرفی نزد .

ساعت دهونیم باربیکن بلند شد ، بکار نیکول رفت و نشست . اما چیزی نگفت . نیکول مدتی بعد برگشت و گفت :

" خوب ! من دقیقاً نمی‌توانم بگویم با چه سرعتی فرود می‌آئیم . اما مطمئنم که سرعتمان زیادتر از آنچه هست نمی‌شود . "

باربیکن هیجان‌زده پرسید :

" بسیار خوب . مسیرمان چی ؟ "

نیکول گفت :

" گمان میکنم دارد به‌شکل منحنی درمی‌آید . اما وقت من خیلی کم بود . بگذار کمی بیشتر دقت کنم . بعده " از من بپرس . . . . "

حالا نیمه شب پنجم دسامبر فرا رسیده بود . اما هنوز آنها در سطح ماه فرود نیامده بودند .

هر سه با چهره‌هایی ماتم‌زده دور میز نشسته بودند و درسکوت از خود میپرسیدند که حالا چه اتفاقی خواهد افتاد؟ باربیکن گفت:

"در حال حاضر ما تحت تاثیر دو نیرو قرار گرفته‌ایم . یکی نیروی حرکت پوکه که ما را از ماه دور میکند و با آن نیروی گریز از مرکز می‌گویند و دومی نیروی جاذبه، ماه که با آن نیروی جذب به مرکز می‌گویند ."

آردن پرسید:

"خوب؟ کدام نیرو بیشتر است؟ ما بکدام طرف میرویم؟"

باربیکن گفت:

"اگر جاذبه، ماه بیشتر باشد . مسیر ما، مثل حالا، منحنی میشود . البته مسیری منحنی که هر لحظه به ما نزدیکتر میشود ."

آردن گفت:

"می‌فهمم . یعنی ما آنقدر در گردش خود به دور ما نزدیکتر و نزدیکتر می‌شویم تا بالاخره با قله یکی از آن کوه‌های مرتفع برخورد کنیم . خوب در غیر این صورت چه خواهد شد؟"

باربیکن گفت:

"اگر نیروی دوم یعنی نیروی گریز از مرکز زیاد باشد ، آنوقت پوکه، ابتدا کمی به ما نزدیک می‌شود و بعد در مسیر منحنی دور شونده‌ای هر لحظه از ما دورتر میشود ."

آردن پرسید:

" و آنوقت به کجا خواهیم رفت؟"

باربیکن گفت:

" خدا میداند . در آنصورت پوکه در فضای لایتناهی سرگردان می شود . البته امکان این هم هست که جذب سیاره دیگری بشود ."

نیکول دنباله حرف را گرفت و گفت:

" و یا با یک شهاب برخورد کند ."

آردن فریاد زد:

" با شهاب؟"

نیکول گفت:

" چرا که نه؟ اگر یادت باشه یکی از آنها از بغل گوشمان رد شد ."

ناگهان باربیکن فریاد زد:

" شهاب! حالا فهمیدم . جواب سوالهای ما همین بود . شهاب ."

من هزار بار از خودم می پرسیدم که چرا ما طبق نقشه روی ماه فرود نیامدیم . علت این مشکل همان شهاب بود ."

آردن گفت:

" ولی آن که با ما برخورد نکرد؟"

باربیکن گفت:

" درست است . ولی از نزدیک ما عبور کرد . جاذبه همان شهاب بود که ما را صدها مایل از مسیرمان منحرف کرد ."

(۲۲)

شمال ماه

مسیر حرکت پوکه آنرا به طرف نیمکره شمالی ماه می برد . در همان حال نیکول مشغول اندازه گیری فاصله پوکه تا ماه بود و آردن نیز به او کمک می کرد .

باربیکن مشغول بررسی نقشه ماه و نامگذاری کوه های آن به ترتیبی که از روی آنها عبور می کردند بود .

نیمه شب پوکه با فاصله هفت صد و پنجاه مایل داشت به سمت شمال ماه و منطقه ای میرفت که روی نقشه آن را " دشت ابرها " ۱ نامگذاری کرده بودند . پوکه از فراز دشت عبور کرد و به " قله کوپرنیک " ۲ که در حدود ده هزار پا ارتفاع داشت رسید . در شرق

1. Plain of Clouds

2. Mount Copernicus

قله در فاصله‌ای نه چندان زیاد می‌شد "قله کپلر" ^۱ را دید و در سمت دیگر آن سلسله جبالی قرار داشت که بنام "آپنین" معروف بود. با یک نگاه به سطح ماه می‌توانستند مجموعه‌ای از حلقه‌های را که در سطح آن پراکنده بود بدوضوح بهبینند. این منظره از آن فاصله به سطح وسیعی پوشیده از خاک نرم می‌مانست که در نقطه به نقطه آن سنگریزه‌هایی از ارتفاع بالا پرتاپ کرده باشند. شاید این حفره‌های حلقه مانند حاصل برخورد هزاران شهاب، در زمانی بود که سطح ماه هنوز نرم بود.

در ساعت یک نیکول متوجه شد که فاصله بهشصد مایل رسیده، و معلوم شد که پوکه داشت به ماه نزدیک می‌شد.

در ساعت دو فاصله به پانصد مایل رسید. از آن فاصله علام سرخ و خاکستری رنگ را می‌شد در سطح پائین و فاصله میان کوهها دید. این رنگها شاید ناشی از رشد گیاهانی بود که بخار و وجود هوا در آن سطوح هنوز می‌روئیدند و یا شاید هم فقط رنگ صخره‌های ماه بود.

در ساعت سه صبح به نظر میرسید که پوکه خیلی به ماه نزدیک شده. فاصله به قدری کم بود که آردن بشوختی پیشنهاد می‌کرد از داخل پوکه بیرون بپرند و خود را روی سطح ماه بیاندازند.

ساعت چهار پوکه وارد منطقه تاریک ماه شد. البته این تغییر نور مثل تبدیل روز و شب در زمین آهسته صورت نگرفت. بلکه بسرعت

خاموش و روشن کردن یک لامپ الکتریکی بود . حالا به سطحی از ماه رسیده بودند که هرگز آن را از زمین نمی شد دید . نیکول پرسید :

" داریم به کجا می رویم ؟ به پشت ماه ؟ یا بدروون فضا ؟ "

باربیکن گفت :

" ما مثل آدمهای می مانیم که با یک کشته در تاریکی بروی دریاهای ناشناخته سفر میکنند . تنها کاری که می توانیم بکنیم ، انتظار است . اگر می توانستیم دست کم ماه را ببینیم ، آنوقت میدانستیم که آیا داریم بدور آن میچرخیم یا بدروون فضا پرتاب شده ایم . اما نمی توانیم . "

باربیکن و نیکول سعی کردند چرت کوتاهی بزنند و قرار شد آردن مراقب بیرون باشد تا اگر اتفاقی افتاد آنها را خبر کند ، لذا پشت میز نشست و سر خود را با مطالعه کتاب گرم کرد .

مدتها در سکوت گذشت که ناگهان آردن فریادی کشید . نیکول از خواب پرید و بطرف او آمد و پرسید :

" چه اتفاقی افتاده ؟ "

در همان لحظه نور عجیب و خیره کننده ای داخل پوکه را روشن کرد . باربیکن نیز که حالا بیدار شده بود فورا " بطرف پنجره رفت و آردن هم دریچه تحتانی را باز کرد . آنها میخواستند بکمک نور شهابی که از کنارشان می گذشت سطح ماه را ببینند و مطمئن شوند که هنوز بدور آن میچرخند .

شهاب به یک ماه شباht داشت اما از آن به مراتب روشن تر و درخشان تر بود . تا حدی که آنها قادر نبودند مدت زیادی به آن

نگاه کنند . در یک لحظه که باربیکن و آردن چشم‌های خود را روی هم گذاشته بودند تا لحظه‌ای استراحت کنند ، ناگهان نور بشدت خیره‌کننده‌ای اطاق را پر کرد . دوباره بهبیرون نگاه کردند و دیدند که شهاب بدون صدا منفجر شده‌است . در یک لحظه میلیون‌ها قطعه آتشین در آسمان قیرگون برآکنده شدند . بلا فاصله هر دو به سراغ پنجره «تحتانی» که نیکول داشت از آن به بیرون نگاه میکرد رفتند و در همان لحظه نور یکی از قطعات شهاب سطح ماه را در مقابل دیدگان حیرت‌زده آنها روش ساخت .

نیکول فریاد زد :

« هنوز آنجاست . ماه هنوز آنجاست . ما از آن دور نشده‌ایم »

باربیکن هم فریاد زد :

« پس نا میتوانی با آن نگاه کن . تو حالا داری چیزی را می‌بینی که تاکنون چشم هیچ انسانی با آن نیافتداده ». « تقریباً همزمان با حرفهای باربیکن دوباره تاریکی همه‌جا را فرا گرفت .

آردن گفت :

« من شهرهائی را دیدم ، با مزارع و جاده‌های وسیع ، دریاچه ، درخت و ... »

نیکول با طعنه گفت :

« و عده‌ای را در حال ماهی گیری و دخترهائی را در حال کل چیدن ؟ »

آردن گفت :

" تو به من می خندی . مگر خودت چه دیدی ؟ .

نیکول گفت :

" من ؟ من دیدم که ماه هنوز آنجاست و ما هنوز موفق به دیدن دنیاهای دیگر نشده ایم . همین را می خواستم ببینم . "

باربیکن گفت :

" تابحال شهاب های زیادی با ماه برخورد کرده اند . ولی اغلب آنها سیاه بودند . اما این یکی سفید بود ، سفید بود و درخشان . با این دلیل درخشان بود که به حد انفجار خود رسیده بود . اما چه نیروئی باعث انفجار آن شد ؟ آیا یک شهاب کوچک دیگر با آن برخورد کرد ؟ شاید هم . . . ."

آردن گفت :

" شاید هم یکی از همین شهاب ها با ما برخورد کند . آنوقت ما چه خواهیم شد ؟ "

نیکول گفت :

" چند تک جسم کوچک معلق در فضا ! "

و باربیکن گفت :

" شاید هم به توده ای از گاز پراکنده . "

(۲۳)

جنوب ماه

روز سپری شد. البته اگر بشود جریانی از تاریکی مطلق را شب بحساب آورد سرانجام نزدیک غروب نیکول باربیکن را صدا زد و گفت:

"فکر میکنم چیزی دیدم."

باربیکن با عجله بطرف نیکول دوید. در زیر پای خود نقاط ریز و نقره‌ای رنگی را در یک خط طویل و کشیده دیدند که در تاریکی میدرخشدند. ذرات مذکور هر لحظه بزرگتر و تورانی‌تر میشدند و در امتداد خط قرار میگرفتند.

باربیکن فریاد زد:

"این نور خورشید است. آن نقطه‌ها نوک قله کوهها هستند. ما به جنوب ماه نزدیک میشویم."

نیکول گفت:

" پس مسیر ما مسیر اولی که میگفتی نیست که به سطح ماه اختتم شود و در عین حال مسیر دوم هم نیست که ما را از ماه دور و در فضا سرگردان کند . یک مسیر سوم است . این مسیر ... این مسیر چیست ؟ "

باربیکن پاسخ داد :

" مسیر سوم یا منحنی سوم یک منحنی بسته است . این منحنی بیشتر به مدار گردش زمین بدور خورشید شبیه است . "

آردن پرسید :

" یعنی ما هم مثل زمین که تا ابد بدور خورشید میگردد ، بدور ما خواهیم چرخید ؟ "

باربیکن مدتی به فکر رفت و بعد گفت :

" بله ! اما ... آردن پرسید :

" اما چی ؟ "

باربیکن اشکالی را روی یک تکه کاغذ رسم کرد و گفت : " فرض کنیم ، این زمین و این هم ماه است . و اینهم پوکه ما که ، همانطور که گفتم ، بدور آن در چرخش است . در یک نقطه پوکه درست در مرز جاذبه زمین و ماه قرار میگیرد . "

آردن پرسید :

" خوب ! در آنجا ما چه خواهیم کرد ؟ "

باربیکن گفت :

" هیج ! شاید همان جا بمانیم . "

آردن گفت :

" در فرانسه لطیفه‌ای در مورد یک خر هست که میگویند :

در سمت راست خری یک ظرف غذای بسیار لذید بود و در سمت چپش ظرفی از آب گوارا . اما اشتیاق خر به غذا خوردن و آب خوردن آنقدر زیاد بود که نه میتوانست آب را اول بخورد و نه غذا را ، درنتیجه از گرسنگی و تشنگی مرد ! "

باربیکن آرام گفت :

" دقیقاً همینطور است . "

نه آردن و نه نیکول قادر نبودند باربیکن را وادار به پاسخ به سوالات بیشتری بکنند . و در آن لحظه او به چیزی فکر میکرد که هنوز برای خودش بحد کافی آشکار نبود تا بتواند درباره آن حرفی بزند .

حالا پوکه بر فراز نیمکره‌ی جنوبی ماه حرکت میکرد و باربیکن داشت با دقت نقشه را مرور میکرد و اسمی کوهها را برای آنها میگفت :

" اینجا " کوهستان‌های دورفل " ۱ است و این هم کوه " لايبنیتز " ۲ ما داریم از وسط آنها میگذریم . روی قله، این کوهها لکه‌های سفیدی می‌بینید که ممکن است برف باشد و یا شاید هم رنگ خود صخره‌های است که سفید است "

مدتی دیگر پوکه بر فراز دشتیها و کوهها عبور کرد و باربیکن نام مناطق مختلف را از روی نقشه خواند . ناگهان آردن گفت :

" خیلی عجیب است . هرچه بطرف شمال ماه میرویم ، ارتفاع

کوهها کمتر می‌شود . مثل اینکه داریم از ماه دور می‌شویم ! " نیکول گفت :

" درست است . داریم از ماه دور می‌شویم . هر بار که اندازه‌گیری می‌کنم ، فاصله‌مان بیشتر می‌شود . و یک چیز دیگر . مثل اینکه سمت پوکه دارد طوری قرار می‌گیرد که ما پهلو به پهلوی ماه حرکت می‌کنیم و با آن نزدیک می‌شویم . " باربیکن گفت :

" این همان چیزیست که امیدوار بودم اتفاق بیافتد . خدا را شکر . این بار شانس به ما روآورد . اینجا را ببینید " . دوباره باربیکن مسیر حرکت پوکه بدور ماه را روی کاغذ رسم کرد و گفت :

" این تصویر تغییر حالت پوکه را در حال گردش بدور ماه نشان میدهد . هر بار که پوکه بر فراز جنوب ماه قرار می‌گیرد بدآن نزدیک‌تر می‌شود . " باربیکن مسیر را در میان دو ماه روز و شب نشانید .

پس از اینکه باربیکن مسیر را نشان داد ، نیکول نیز مسیر را در میان دو ماه روز و شب نشانید . باربیکن از نیکول گفت : " شما می‌دانید که پوکه از ماه روز و شب می‌گذرد . " نیکول پاسخ نداد .

برای اینکه باربیکن مسیر را در میان دو ماه روز و شب نشاند ، باربیکن از نیکول گفت : " شما می‌دانید که پوکه از ماه روز و شب می‌گذرد . " نیکول پاسخ نداد .

ل هستملا . بیو بسته ای ای دله زده که نیلیش لیز ای بیو دله زده است
بندگان شرطی ریسمان "کالج" دارند و دلیل بود . لوبیه بمنتهیه دله زده ای
لیلیش بیو بسته ای ای آریا . بندگان شرطی مسخریه دله زده ای ای
لیلیش بیو بسته ای ای آریا . علیزاده ریسمان دلیل بود . بیو بسته ای ای آریا .
مسخریه عقایق بیو بسته ای ای آریا . بندگان شرطی مسخریه تندانه لجه . سخنیه
لیلیش ریسمان بیو بسته ای دله زده دلیل بود . علیزاده لجه . بیو بسته ای ای
دله زده دلیل بسته ای ای آریا . بیو بسته ای ای آریا . بیو بسته ای ای آریا .
(۲۴)

خسوف

آردن پرسید : " یک چیزی هست که من نمی فهمم . الان درست نیمروز است و
آفتاب باید کاملا " برفراز ماه بتاید . ولی بهمنظر من نور دارد کم
میشود . نیکول تو متوجه نشدی ؟ "

نیکول گفت :

" راستش چرا ، ولی نمی توانم باور کنم . فکر کدم شاید چشمها
من خسته باشد . "

باربیکن پرسید : " نیکول چه بتوانی بگوییم که من با
نمیشود ؟ نور دارد کم میشود ؟ "

نیکول گفت :

" بله ! هوا دارد کاملا " تاریک می شود "

باربیکن فورا " بطرف پنجره بالائی رفت و بیرون را نگاه کرد . "

آسمان سیاه بود و این بار زمین جای ماه را گرفته بود . البته با ابعادی نزدیک به چهار پنج برابر ماه . معمولاً "زمین روی خط مستقیم میان ماه و خورشید قرار نگرفته . ولی آن روز زمین درست در چنین وضعیتی قرار گرفته بود و سایهٔ زمین روی ماه می‌افتد . آردن درست می‌گفت ، هوا داشت هر لحظه تاریک‌تر می‌شد . و بعد واقعه عجیب و شگفت‌انگیزی اتفاق افتاد . روی سطح ماه هیچ رنگ روشی وجود ندارد و تنها رنگ‌های موجود ، قرمز و خاکستری ، یعنی رنگ صخره‌های مرده سطح ماهند . روشانی روز درست بسرعت روش شدن یک‌چراغ الکتریکی همه‌جا را فرا می‌گیرد و در غروب آفتاب بهمان سرعت از میان می‌رود . از رنگ‌های طلائی ناشی از برخورد نور با زمین و دریا که روی زمین می‌بینیم خبری نیست . اما حالا مسافران پوکه میدیدند که پرتوهایی از رنگ‌های طلائی و سرخ بر سطح ماه میریخت در اندک مدتی تمامی سطح ماه را آمیزه‌ای از رنگ‌های مختلف پر کرده‌بود . آردن که مدت‌ها در سکوت و حیرت آن‌منظره را تماشا کرده بود گفت :

"من تابحال ماه را در چنین حالتی ندیده‌بودم . چرا این‌طور شده؟" و بار بیکن جواب داد :

"این یک خسوف است . جو زمین که میان خورشید و ماه قرار گرفته ، باعث تجزیه نور خورشید به رنگ‌های مختلف می‌شود . درست مثل موقع طلوع و غروب خورشید در روی زمین . و این تنها زمانی است که می‌شود چنین غروب رنگینی را روی ماه دید . حالا شما ماه را در زیباترین وضعیتش می‌بینید . پس تامیت‌وانید آن را نگاه کنید ."

(۲۵)

سقوط بزرگ

باربیکن درحالیکه دوباره سرجای خود می‌نشست تا تصویری را که چند لحظه پیش کشیده بود نگاه کند گفت:

"آخرین نگاه‌های خود را به ماه بیاندازید."

نیکول پرسید:

"منظورت چیست؟ مگر قرار است تا چند لحظه دیگر بمیریم؟"

باربیکن گفت:

"نه، ولی فکر می‌کنم دیگر باید به زمین برگردیم."

آردن پرسید:

"و چطور می‌خواهیم این کار را بکنیم؟ مگر ما می‌توانیم تصمیم بگیریم که بکجا برویم؟ فعلًا" که فقط جاذبهٔ ماه و جاذبهٔ زمین و جاذبهٔ شهاب‌ها و جاذبهٔ چیزهای دیگر ما را به‌این طرف و آنطرف می‌کشد. هبچکدامشان هم از ما نمی‌پرسند که چه می‌خواهیم یا به‌کجا

میخواهیم برویم . و حالا باربیکن جوری حرف میزند که انگار ما میتوانیم یک اتومبیل خبر کنیم و بگوئیم ! نمایش تمام شده لطفا " ما را به خانه ببرید . "

باربیکن لبخندی زد و گفت :

" من فکر میکنم بتوانیم این کار را بکنیم . ما حالا داریم به نقطه‌ای از مسیر خود می‌رسیم که بیشترین فاصله را با ماه دارد . در این نقطه جاذبه زمین و ماه تقریبا " برابرند . اگر ما هیچ کاری نکنیم ، در نهایت دوباره بطرف ماه کشیده می‌شویم و بدور آن می‌چرخیم . ولی ما یک کار میتوانیم بکنیم ، این کار ما را از میدان جاذبه ماه خارج و به میدان جاذبه زمین نزدیک میکند و درنتیجه ما به سمت زمین سقوط خواهیم کرد . "

نیکول ناگهان فریاد زد " بله ، فهمیدم ، راکتها . "

باربیکن گفت :

" درست است . این لحظه‌ایست که باید تصمیم بگیریم . یا تا ابد اینجا بمانیم و یا برگردیم . آیا با من موافقید ؟ "

نیکول گفت :

" من هنوز یک چیز را نمی‌فهمم . مسئله سقوط روی زمین را چه میکنیم . با آن سرعتی که خواهیم داشت به کجا خواهیم افتاد ؟ " آردن گفت :

" امیدوارم لااقل در آب سقوط کنیم . شانسمن چقدر است ؟ "

باربیکن گفت :

" سه بدیک ، چون سه‌چهارم سطح زمین را آب پوشانده . پس ما

سه بدهیک شانس داریم که در آب سقوط کنیم؟" آردن گفت: "با وجود این من نمیدانم تو چرا انقدر امیدواری. فکر میکنی اگر در ته اقیانوس بیاافتیم بهتر از این است که در اثر سقوط رُوی زمین قطعه قطعه شویم؟ در هر حال چه فرقی میکند؟" نیکول به میان حرف او دوید و گفت: "اگر در آب بیاافتیم لااقل شانس این هست که یک نفر ما را ببیند و پوکه را از آب بیرون بکشد." باربیکن گفت: "بله ممکن است. اما من به این فکر نمی‌کنم. چون ضرورتی ندارد."

آردن خندید و گفت: "منظورت را می‌فهمم. تو میگوئی لزومی ندارد که جسد سه مرد را از قعر اقیانوس بیرون بکشند. پس بهتر است همانجا باشند."

باربیکن گفت: "بگذارید بعده" در این باره حرف بزنیم. الان بهتر است کمی بخوابیم. راکتها را باید راه رساعت یک روشن کنیم. من ساعت را برای چند دقیقه زودتر از ساعت یک کوک میکنیم تا ما را بیدار کند.

در همان حال که سرنشیان پوکه در خواب بودند، پوکه به نقطه‌ای نزدیکتر میشد، وزن اشیاء داخل پوکه کمتر شده و کاهش می‌یافت.

تاجائیکه کتاب باربیکن که در روی میز بود به سبکی یک پر کاهبلند شد و با رامی بسمت کف اطاق سقوط کرد. یک صندلی، طوری درها معلق بود که انگار دستی نامرئی آن را میان زمین و آسمان نگاهداشته زنگ ساعت ناگهان بصدای درآمد و آردن از جا پرید و مثل یک پر بطرف سقف اطاق رفت و دوباره آرام به کف اطاق افتاد. باربیکن و نیکول نیز بیدار شدند و هرسه با هم منتظر ایستادند. نیکول خواب آلود گفت:

"پنج دقیقه به ساعت یک مانده"

آردن در حالیکه پای تکمه الکتریکی آماده ایستاده بود تا با فشار آن راکتها را بکار بیاندازد گفت:

"همه چیز آماده است."

باربیکن گفت:

"صبر کن. من شمارش معکوس را از ده شروع میکنم و بعد تو تکمه را فشار بده. آماده‌ای؟ بسیار خوب شروع میکنم. ده، نه، هشت، هفت، پنج، چهار، سه، دو، یک . . ."

و سقوط بطرف زمین شروع شد.

(۲۶)

آنها بر میگردند

روز یاردهم دسامبر کشتی آمریکائی سیلم^۱ مشغول اندازهگیری عمق آب در اقیانوس آرام بود. این کشتی حدوداً "دویست مایل با سواحل امریکا فاصله داشت. یکی از افراد فریاد زد:

"قربان به ته رسیدیم." او افسر جوانی بود بنام فیلد. در حالیکه به کناری تکیه داده بود گفت:

"این آخرین اندازهگیری بود، قربان. اجازه میفرمایید امروز کار را تعطیل کنیم."

افسر فرمانده که یک سروان بود گفت:

"بله، برای امروز کافیست. امشب به سان فرانسیسکو بر میگردیم." بعد فرمانده و سایر افراد به کابین رفتهند و مشغول خوردن عذا

شدند . ضمن صرف غذا از توب غولپیکر و مسافرانی که به ماه پرتا
شده بودند ، صحبت میکردند .
سروان گفت :

"ده روز ، الان تقریباً" ده روز است که آنها رفته‌اند ، چه اتفاقی
برایشان افتاده . خدا میداند که آیا پوکه هنوز دارد به دور ماه
میکردد یا . . . ."

افسر جوان گفت :

"آنها برخواهند گشت ."

سروان گفت :

بمنظر من ، این حرف احمقانه‌ایست . آنها نمی‌توانند برگردند .
چطور امکان دارد ؟ چیزی که من می‌خواهم بدانم اینست که آیا آنها
تا ابد به دور ماه خواهند گشت ؟ یا اینکه به درون فضا پرتا شده‌اند
و دیگر هرگز دیده نخواهند شد ؟

فیلد دوباره تکرار کرد :

"آنها برمیگردند . من مطمئنم ."

سروان برای ختم کفتگو گفت :

"بسیار خوب . ما امشب به سان فرانسیسکو می‌رویم . بهتر است
شماها به بالا سری بزنند و ببینند همه چیز آماده است یا نه ."
و ستوان فیلد روی عرش رفت و درحالیکه به ماه نگاه میکرد با
خود گفت :

"آنها برخواهند گشت"

درست در همین لحظه صدای عجیبی بگوش رسید ، اول خیال

کرد صدا را از کشته خودشان شنیده، ولی صدا هر لحظه بلندتر و بلندتر می‌شد، آنقدر بلند که گوئی تمام دنیا را پر کرده. چند لحظه بعد سروان و یک افسر دیگر روی عرشه آمدند. بد آسمان که نگاه کردند شیئی درخشن را دیدند که با سرعت بطرف آنها سقوط میکند و هر لحظه بزرگتر میشود. چند ثانیه بعد شیئی در آب افتاد و کوهی از آب را بیهوا فوستاد. فیلد لبخندی زد و گفت:

"همانست که گفتم قربان. حالا آنها برگشته‌اند."

بلافاصله آنچه را اتفاق افتاده بود، با بی‌سیم به دفتر وزارت جنگ در واشنگتن اطلاع دادند و درحالیکه منتظر جواب بودند فرمانده محل دقیق فرود آمدن شیئی را مشخص کرد. و گفت:

"این تنها کاریست که می‌توانیم بکنیم. هرچه که هست ما نمی‌توانیم آن را بیرون بکشیم. هیچ وسیله‌ای نداریم که بتوانیم اینکار را بکنیم. باید همینجا منتظر بمانیم."

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

سبات آن تصور می‌کردند که این شیئی بقایه انسانیت را مهدد کند.

(۲۷)

آنها برگشته اند

بفاصله چند دقیقه، خبر در سراسر جهان منتشر شد. عده‌ای میگفتند که شیئی مذکور فقط یک شهاب بوده و یک افسر جوان گمان کرده است که پوکه را دیده. دیگران ادعا میکردند که حتی صورت میشل آردن را هم دیده‌اند.

در تمام دنیا فقط دونفر بودند که میتوانستند بگویند که این
شیء آیا واقعاً پوکه بوده یا اینکه چنین چیزی اصلاً غیرممکن است.
و این دونفر دکتر بلغاست وجی. تی. ماستون بودند که در تمام این
مدت، شب و روز پای تلسکوپ ایستاده بودند و آسمان را نظاره میکردند.
روزی که پوکه در گردش خود بدور ماه به نیمکره جنوبی رسید،
ماستون پای تلسکوپ بود. بلاfacله دکتر بلغاست را که روی تخت
خود دراز کشیده بود صدا زد و او با عجله پای تلسکوپ آمد. ماستون
گفت:

"اینجا را نگاه کن . فکر میکنم چیزی می بینم " دکتر بلغاست نگاهی انداخت و گفت " منکه چیزی نمی بینم . حتماً خیالات برت داشته ."

در حقیقت دیدن یک نقطه کوچک متحرك بدور ماه ، حتی با آن تلسکوپ هم ، کار چندان ساده‌ای نبود . چند ساعت بعد ، حدود ساعت شش ، ماستون دوباره فریاد زد که :

"آنجا را نگاه کن . نزدیک تیکو"^۱

دکتر بلغاست با امید با یینکه این بار چیزی ببیند دوباره بادقت بدماه نگاه کرد . اما درست در همان لحظه سایهٔ وسیعی سطح ماه را پوشاند ، رنگ‌ماه به قرمز تیره متمایل شد . سایه هر لحظه تیره‌تر شد . دکتر بلغاست گفت :

"امشب دیگر چیزی نخواهیم دید . این یک خسوف است . بهتر است کمی بخوابیم ."

***

این بار دکتر بلغاست پای تلسکوپ بود و ماستون روی تخت خود استراحت میکرد . زنگی بصدای درآمد . زنگ تلفن بود . بلغاست کوشی را برداشت و گفت :

" من دکتر بلغاست هستم . کی ؟ آقای ماستون ؟ بسیار خوب .

ماستون ! ماستون . با تو کار دارند .

ماستون بلند شد و گوشی تلفن را گرفت و گفت:

" من ماستون هستم . شما کی هستید ؟ بله ؟ چی گفتید ! ؟ در اقیانوس آرام ؟ محل را شناسائی کردند ؛ بله ، بله ! بلفاست . بلفاست ! آنها برگشته‌اند ! ؟ و بدون آنکه خدا حافظی کند گوشی را گذاشت .

(۲۸)

عملیات نجات

یک کشتی بزرگ نجات در سانفرانسیسکو آماده می شد . این کشتی را منحصرا " برای همین کار آماده می کردند ، در واقع قبل از آن کار این کشتی بیرون کشیدن کشتی های غرق شده از عمق اقیانوس ها بود . در تمام طول مدتی که کشتی را آماده می کردند ، ماستون بالای سر آنها بود و فریاد میزد " عجله کنید . عجله کنید . شما دارید وقت را تلف می کنید . کی آماده می شود . "

سرانجام کشتی نجات پس از پنج روز آماده شد . دکتر بلافاست و ماستون با کشتی به محل فرود پوکه رفتند . موقع حرکت کشتی عده زیادی از مردم سانفرانسیسکو برای تماشای آن در کنار ساحل جمع شده بودند .

ساعت هشت صبح به محلی که فرمانده کشتی سیلم اطلاع داده

بود ، رسیدند . ماستون از فنیک ، فرمانده کشتی ، پرسید :

" کی شروع میکنید ؟ "

فرمانده گفت :

" همین حالا . ولی اول باید مطمئن بشویم که اینجاست . عمق آب خیلی زیاد است و کسی نمی تواند تا آن عمق پائین برود . درنتیجه باید یک باتیسفر¹ به ته آب بفرستیم . کسی که در این باتیسفرهست ضمن حرکت آن میتواند همهجا را ببیند و وقتی به شیئی موردنظر ما برخورد ، ما را خبر کند تا طناب های فولادی را پائین بیاندازیم . البته رساندن طنابها به زیر پوکه ممکن است کمی مشکل باشد . "

بلافاصله باتیسفر آماده شد و آن را با یک سونشین به آب انداختند . فنیک یکسره پای تلفن نشسته بود و با مردی که در باتیسفر بود حرف میزد . از او میپرسید " الو ! همه چیز خوب پیش می رود ؟ " و مرد جواب میداد :

" بله . همه چیز خوبست . در عمق سیصد و شصت پائی هستم . ولی هنوز به ته نرسیده ام . "

و باز مدتی همه منتظر می ماندند .

سرانجام صدای مرد شنیده شد که گفت " کاپیتان فینک . حالا ته اقیانوس را می بینم . از پوکه خبری نیست . کمی بسمت شمال حرکت کنید . "

و فوراً باتیسفر را به سمت شمال حرکت دادند . . . و بعد به

Bathysphere محفظه مخصوص غواصی ، که در اواخر قرن بوزدهم توسط آمریکائی ها ، برای غواصی در اعماق اقیانوس ، ساخته شد .

جنوب . . . و شرق . . . و بالاخره غرب . . . و مدت شش روز پیاپی این کار ادامه داشت اما هیچ نشانه و اثری از پوکه دیده نمی شد . بارها فرمانده کشتی سیلم و افسر جوانی را که فرود پوکه را دیده بود ، خواستند و از آنها دوباره جزئیات را سوال کردند . ولی جواب آنها همواره یکی بود . پوکه در همان محل فرود آمده بود . با وجود این از آن خبری نبود .

یکروز ماستون با عصبانیت گفت "الان دوازده روز است که دوستان ما ته اقیانوس زندانی شده‌اند . مگر ذخیره هوای آنها چند روز دوام می‌آورد ؟ ما باید هرچه زودتر آنها را پیدا کنیم . " کاپیتان فنیک گفت :

" اقیانوس آرام جای خیلی بزرگیست ! " و ماستون جواب داد :

" و پوکه هم یک جسم کوچک و بسیار سُگین . یک تکه چوب نیست که آب آن را با خود به‌اینطرف و آنطرف ببرد . امکان ندارد از جای خود حرکت کرده باشد . " اما دکتر بلفارست گفت :

" چندان غیرممکن هم نیست . یک جریان شدید آب ممکن است آن را به نقطه دیگری برده باشد . "

چهار روز دیگر مرد درون باتیسفر به‌جستجو ادامه داد . و هر بار دایره جستجوی خود را وسیع نر میکرد .

سرانجام در شب بیست و چهارم دسامبر از مرکز به کشتی دستور داده شد تا عملیات را متوقف کنند و برگردند . کاپیتان فنیک گفت :

"دیگر فایده‌ای ندارد. پس لااقل بهتر است عجله کنیم تا
بموقع به کریسمس برسیم." و کمی بعد کشتی رهسپار سانفرانسیسکو
شد.

اوائل بعد از ظهر بیست و پنجم دسامبر، ناگهان یکی از افراد کشتی
با فریاد همه را بروی عرش خواند و گفت:
"آنجا را نگاه کنید! سمت مشرق. یکچیز نقره‌ای با یک پرچم
در روی آن."

کاپیتان فنیک فوراً "به کنار عرش آمد و بدقت سمتی را که ملوان
نشان داده بود نگاه کرد و گفت: "بله، درست است. ولی نمی‌دانم
چیست. آقای ماستون. شما فکر می‌کنید این چیست؟"

بلافاصله مسیر کشتی را عوض کردند و نزدیک‌تر رفتد. کاپیتان
فنیک گفت:

"یک پرچم آمریکائی روی آنست."

دکتر بلغاست که آرام و بی‌صدا داشت با دوربین شیئی مذبور
را نگاه می‌کرد ناگهان دوربین را پائین آورد و گفت:
"حماقت! چه حماقتی!"

ماستون با تعجب او را نگاه کرد. بلغاست با عصبانیت پرسید:

"وزن پوکه چقدر است؟"

ماستون گفت:

"در حدود ده تن"

بلغاست پوزخندی زد و گفت:

و اندازه‌اش چقدر؟... میدانید اگر جسمی به‌آن بزرگی را حتی

از آب هم می ساختیم، دست کم بیست و هفت تن وزن داشت؟ چرا
ما فقط در فکر جستجوی عمق اقیانوس بودیم؟ وزن پوکه با آن حجمی
که دارد از آب هم کمتر است. ما باید روی آب را جستجو میکردیم.
پوکه آنجاست! روی آب!"

بلافاصله قایقی به آب انداخته شد و دکتر بلفارست و ماستون
سوار آن شدند. وقتی به نزدیک پوکه رسیدند. دریچه فوقانی آن
باز بود و صدای مسافران که در حال آواز خواندن بودند شنیده
می شد. صدای میشل آردن از بقیه قوی تر و رساتر بود.
کاپیتان فنیک گفت:

"فکر می کنم همین حالا شام کریسمس شان را تمام کرده‌اند.

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

سلیمان: "لطفاً تذکر نهاده - معذبت پر محفل احفلت لر سلیمان را مال

(۲۹)

جلسه اعضای باشگاه اسلحه

سالن بزرگ باشگاه اسلحه پر شده بود . عده‌ای از اعضاء بدلیل کمبود جا مجبور شده بودند از پشت پنجره‌ها داخل را تماشا کنند . سرو صدای حاضرین در سالن گوش فلک را کر میکرد . ناگهان سکوت همه‌جا را فرا گرفت . همه بپا خاستند . و دریک لحظه صدای هورا کشیدن حاضرین ، سالن را به لرزه درآورد و همزمان ، باربیکن ، نیکول و میشل آردن وارد سالن شدند .

پرزیدنت باربیکن طبق معمول پشت میزش رفت و با میله‌آنی همیشگی چندین بار روی میز کوبید . اما فریاد تحسین و تمجید یک لحظه قطع نمی‌شد . سرانجام پس از نیم ساعت بتدریج سکوت برقرار شد .

باربیکن گفت :

" آقایان ، من از سرگرد الفینستون تقاضا میکنم ، گزارش

فعالیت‌های باشگاه اسلحه در سال گذشته را قرائت کنند. ”

سرگرد الفینستون با شوق تمام گزارش را خواند و بعد باربیکن
دوباره بپا خاست و گفت :

” پس از محاسبه تمام مخارجی که برای انجام این پروژه صرف
شده بود ، دریافتیم که هنوز نزدیک به هفتاد هزار دلار از پولمان
باقیست . با این پول چه باید بکنیم ؟ ”

زنرال مورگان بلند شد و گفت :

” من چند روز پیش به تامپا و کوهستان آهن رفتم . این محل
که سابقاً محل بسیار زیبائی بود و مردم برای تفریح به آنجا میرفتند ،
حالا در اثر عملیات ما بهیک مخربه تبدیل شده ”
باربیکن گفت :

منظورتان اینست که ما این پول را به مصرف ترمیم خرابی‌ها و
کمک به مردم مهربانی که در تمام مدتی که ما آنجا بودیم به ما محبت
کردند و کار ما با آنها لطفات زیادی زده برسانیم ، درست است ؟ ”
مورگان گفت :

” بله ! ”

باربیکن گفت :

” من فکر می‌کنم بهترین کار اینست که در محل گودال توب ،
بنای یادبودی با یک ساعت بزرگ بسازیم تا وقتی اهالی آن اطراف
صدای زنگ ساعت را می‌شنوند از ما به نیکی یاد کنند و بیاد زحماتی
که ما در طول این یکسال بخاطر پیشبرد علم متحمل شدیم بیفتد . ”
پایان .

امشارات پسیده منتشر کرد و از:

اثر: رُول ورن	جنگل‌های تاریک آمازون
اثر: رُول ورن	تونل زیر دریائی
اثر: رُول ورن	سفر به ماه
اثر: رُول ورن	بیست هزار فرسنگ زیر دریا
اثر: رُول ورن	ناخدای پانزده ساله
اثر: هارک تواین	تام سایر
اثر: هارک تواین	هاکلبری فین
اثر: جک لندن	آوای وحش
اثر: جک لندن	سپید دندان
اثر: چارلز دیکنز	الیور تویست
اثر: هرمان ملویل	نهنگ سفید
اثر: والتراسکات	ایوانهو
اثر: رُول ورن	کشتی شکستگان
اثر: جورج ولز	مرد نامرئی
اثر: رُول ورن	شکار شهاب
اثر: ویکتور هوگو	بینوایان
اثر: یوهانا اشپیری	هایدی
اثر: نیکلای گوگول	تاراس بولبا
اثر: لویس والاس	بن هور
اثر: انوره دو بالزالک	اوژنی گراند
اثر: چارلز دیکنز	دیوید کاپرفیلد
اثر: چارلز دیکنز	دانستان دو شهر
اثر: رُول ورن	دور دنیا در هشتاد روز
اثر: ارنست همینگوی	پیر مرد و دریا

برگزیده مشورتین دانسته انسای جهان افغانستانی شیرین از زوزگاران ویرین

دانسته انسای از

شاهنامه فردوسی

اشارات سید و نشر کردستان

کتابخانه کودکان

۴۴۳

۹۰

سید سعید نشر کردستان ۰۲۱۸۶۰۲ ۴۰۰ ریال

